The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada.
Telephones: 921-7121 EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Telephone 994-7917
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, OCTOBER 10, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

82. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 10. OKTOBRĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
EM 8-3239, kantorim — 921-7121
Redaktora tālrunis vakaros — 766-2001
Nujorkas redakcijas vaditājs red. V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vaditājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
Tālruņi: JI 2-2324, BR 8-8681.

Velta Toma

AR JAUNATNI

LNJAK rīkotām Jaunatnes dienām tuvojoties, nāk prātā pirms mēneša skatītās 13. Rietumu krasta Jaunatnes dienas Portlandē, Oregonā. Tie bija gudri izplānoti, laiku nežēlojot posti skaisti svētki garam, prātam un jaunības priekam, ko līksmi un atsaucīgi guva ap 150 jauniešu, no visas ASV rietumu piekrastes pilsētām vietām. Šo rindu autore bija aicināta skandēt dzejoļus, klausīties un vērot nākamās Latvijas cēlējus 3 dienu sarīkojumu norisē.

Ar ziediem māla krūzēs, ar augļu ražu dekoratīvos traukos (cik ļikami kafijas vietā slāpes dzesēt ar saldu dzeltāno vai zilo plūmi!),ar gaumīgi izkārtotu skaņu plašu un grāmatu galdu, ar daiļamatniecības sudraba kalumiem un māla krūzītēm, pastaliņām; jau priekštelpās viesus sveica informācijas galds, savrup un galvenā vietā, YMCA's namā. Jāatzīmē labā gaumē iekārtotā un iespiestā 13. Rietumu krasta Jaunatnes dienu programma, ikvienam par brīvu sniegta! Jāapsveic tās saturs: atklāšanas dievvārdi, korālis, Latvijas valsts himna, negari apsveikumi; jaunā teologa I. Gaides, (pērn apmeklējis Helsinkus Pasaules luterāņu kongresa laikā) referāts, sekojošas valdes vēlēšanas — vecai paaudzei der ievērot to īsumu! Sekojošā viena stunda dzejai (autore izmantoja tikai 45 minūtes), konstatējot, ka jaunatne ir dzirdīga un uzņēmīga. Varētu turpināt vēl ilgāk programmas uzskaiti 3 dienām, bet pie Latvijas valsts ģerboņa stāv jaunais valdes priekšnieks Juris Vāgners un krietnā un rāmā latviešu valodā pateicas par viņam jaunatnes dāvāto uzticību; jaunā valde, jaunavas un jaunekļi, sēd aiz goda galda, blakus Latvijas karogam, treju krāsu rozēm.

Ballē, viesnīcā, polonēzē, ko vadīja Juris Vāgners un Sarmīte Pakule, vijās līgaru soļu ritmā. Vēlāk plašo, ērto telpu pāršalca tautas dziesmas, vēl un vēl — līgodama upe nesa, pūt vējiņi, ziedi, ziedi rudzu vārpa... Valodās nesenie Hamburgas dziesmu svētki; iespaidi, tikko Eiropā gūtie, ar atziņu: tur latviskāka jaunatne. Sarunas pie galda, temats: Riga šovasar, stāstītājam mitras acis, redzējis savu jaunības pilsētu krievu smakā ar smokošu; meitai jautājums: ko jaunatne tic nešaubīgi un tieši tam, kam mēs ticam paši — sludinātāji. Ar asu instinktu, nemaldīgu apziņu (agrāk teica: zemapziņu) viņi atsijā tukšas frāzes no pārliecības, klišejas no pārdzīvoti teiktā, būtiski latvisko no tukšiem saukļiem. Viņu prāts ir izglītības gudrināts, dziļu kultūru iedīrbē (bieži vien arī papildus studijās, Eiropā), viņi pārzina pasaules politiku kā savus piecus pirkstus (tie, kas to studē), un necieš pasaku, kas sākas ar: toreiz... Viņi pieņem ciņu par Latvijas brīvību un nešaubīgi tic tās izcīnīšanai, mūsu laikā un mūžā (tie, ko viņu vecāki ir audzinājuši par latviešiem).

Nāca miegs dažai gaišu, kuplu matu galviņai pēdējā solā; nabadzīte svēra tabaku, bet projām negāja vis. Vecā paaudze sēdēja: redzēs, kas nu te par gudrībām būs! Bet telpa piina klausītāju, un runātājs to uzvijām pelnījis — modri, lietiški, erudīti pārvaldīdams vidi, tematu, laikmetu, ar galveno domu, ja protam angliski, lai cīnāmies presē, vēstulēs par komūnistu okupētai Latvijai ik brīdi nodarītām netaisnībām. Jaunais politiķis smalkjūtīgi atturējās pasvītrot savu politiskās partijas nostāju, bija un ir cīnītājs par Latviju, ASV vēlēšanās. Vecā paaudze jautājumos prasīja it kā krasāku, bargāku valodu pret jaunatni. Referents zina, ka ne ar pavēlēm, bet priekšzīmi veic darbu brīvībai. Treju dienu noslēgums izskanēja ar māc. J. Ciņa dievvārdiem, viedu ieskatītāju atziņu, piebārstītu asprātībām: jums, jaunajiem, vitamīni, mums, vecajiem — baciļi; kā arī ticību, ka paaudžu starpā saprašanās ir un būs. Valodās, atvadu sveikās, ar nebeidzamu tautas dziesmu, jaunu balsu celtu, (gan no dziesmu lapiņām) izskanēja 3. diena. Vēl namamātes, Dace Karlberga un Rita Grīsle, gādāja cienastu. Vēl Dziesmu svētkiem viesus vervēja Ivars Dālbergs. San Francisko autobuss jau gaidīja māc. I. Gaidi ar dzīvesbiedri, un jauniešu pulku. Jānis Lācis saukāja savus draugus, treju auto kravu kopā vākdams. Tuvie un tālie, Jaunatnes dienu dalībnieki šķirās, ar paldies viesmīlīgām ģimenēm, kas tālos ciemiņus bija izmitinājušas. Līdz nākamam rudenim, San Francisko!— skanēja ardievu sauciens

Klausoties un vērojot, runājot un dzirdot, nākas atzīt, ka jaunatne tic nešaubīgi un tieši

LATVIEŠU DIPLOMĀTU APSPRIEDE LONDONĀ

30. septembrī Latvijas sūtniecībā Londonā, lietveža T. V. Ozolina izkārtojumā, sapulcējās Latvijas diplomātiskie pārstāvji brivajā pasaulē: sūtnis Amerikas Savienotās Valstīs Dr. A. Spekke, sūtnis R. Liepiņš no Rietumvācijas, sūtnis J. Tepfers no Zviedrijas, lietvedis K. Bērends no Francijas, diplomātiskais pārstāvis R. Kampuss no Madrides, pārstāvis A. Skrēbers no Ženēvas un ģenerālkonsuls B. Favasars no Holandes.

Sūtnis Dr. A. Spekke ir ierādies Londonā, lai apspriestos ar mūsu diplomātiskiem pārstāvjiem Eiropā un lai noliktu vainagu pie Latvijas nacionālās valdības ārkārtējo pilnvaru nesēja sūtņa K. Zariņa kapa.

Šī ir pirmā reize pēc sūtņa Kārļa Zariņa nāves, kad sanāk kopā uz apspriedi mūsu diplomāti. Apspriedes vadīja sūtnis R. Liepiņš.

Karaliene Elizabete Kanadā

Kanadas konfederācija atzīmē simts gadu pastāvēšanu.

Nekad vēl neviens britu monarchs Kanadā nav bijis stingrāk apsargāts kā šodien tiek sargāta karaliene Elizabete II. No Šarlottaunas ziņo, ka, kamēr briesmas liekas mazinājamies, drošības soļi tiek ik dienas pastiprināti un sasniegs kulmināciju, karalienei 10. oktobrī viesojoties Kvebekas pilsētā.

Lai gan Kanadas karaliskā jātnieku policija, vietējā policija un pat talkā piesauktās armijas vienības sagatavojušās uz visādām varbūtībām, nekādas demonstrācijas pret karalieni negaida. Tā, piemēram, Lavala universitātes studentu vadība paziņojusi, ka karalienes vizīte pārāk nenozīmīgs notikums,lai uz to vispār reaģētu. Tāda var izvērsties visu franču ekstrēmistu nostāja Kvebekā — uz karalienes braucienu nereaģēt, to vienkārši ignorēt.

Šarlottaunā karaliene Elizabete II atklāja Kanadas konfederācijas dibināšanas piemiņas namu. Karalienes braucienā no jachtas Britannica uz Šarlottaunas konfederācijas piemiņas namu noraudzījās tikai daži tūkstoši cilvēku. Policija izsakās, ka ļaudis gar ceļa malām bijuši mierīgāki un klusāki kā jebkad agrāk karalienes apciemojuma laikā.

AMERIKĀŅU ZAUDĒJUMUS VIETNAMĀ

Komūnistu partizāni notriec amerikāņu helikopteri tikai divpadsmit jūdžu no Saigonas.

Kopš 1961. gada janvāra Vietnamas karā krituši 199 amerikāņu karavīri. 1964. gadā kritušo skaits ir 92.

Šīs nedēļas otrā pusē komūnistu zemes spēki notrieca vienu amerikāņu helikopteri un, domājams, nogalināja trīs virsniekus un divus kareivjus. Komūnistu partizāni atklāja uguni pret amerikāņiem tikai divpadsmit jūdžu rietumos no Saigonas! Kādā citā gadījumā, piecdesmit jūdžu dienvidrietumos no Saigonas komūnisti nogāza kādu divvietīgu amerikāņu lidaparātu, bet kā lidotājam, tā novērotājam laimējās izglābties.

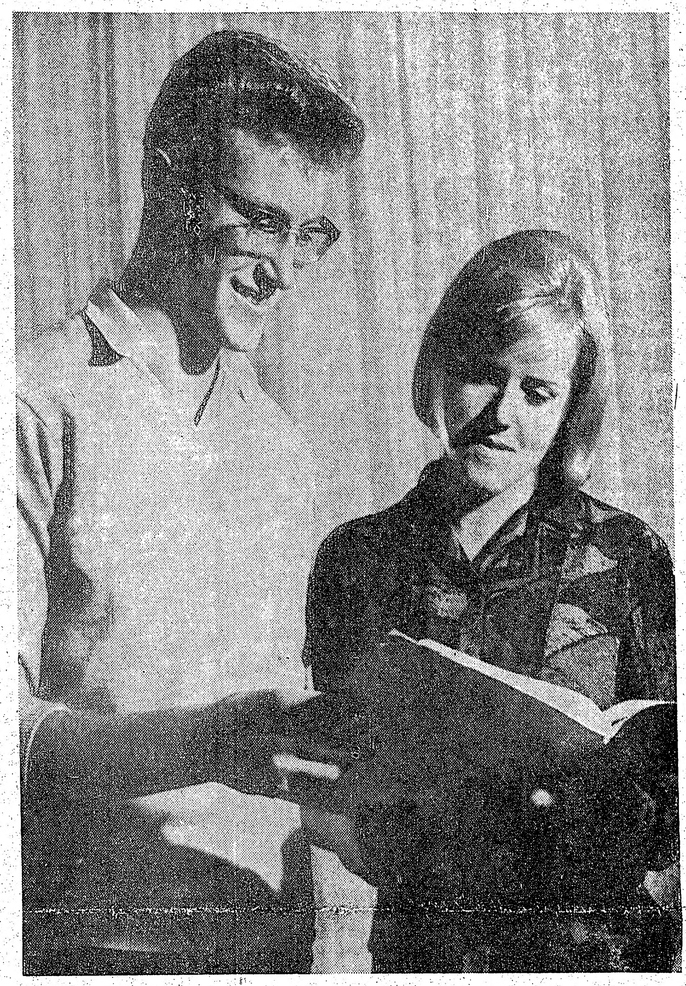

Laikā no 10. līdz 12. oktobrim Toronto Latviešu namā notiek Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā desmitais kongress. Viesturs Šķobe un Vija Zuntaka aktīvi piedalījās kongresa sagatavošanas darbu veikšanā. Foto JAK

NEVĒLAMS VIESIS KAIRO

Nasers apcietina Kongo ministru prezidentu Čombi un liek pēdējo izraidīt no Apvienotās Arābu republikas.

Pārfrazējot Džordža Orvela vārdus, varētu sacīt, ka visas bruņotiem blokiem nepiederīgās valstis ir līdzīgas, bet citas ir vairāk līdzīgas nekā pārējās. Ar šo paradoksu šīs nedēļas vidū Apvienotās arābu republikas galvaspilsētā Kairo nācās iepazīties Kongo ministru prezidentam Čombem. Kairo plašā konferencē reprezentētas vairāk kā piecdesmit militāriem blokiem nepiederīgas valstis. Konferencē apskatītas dažādas Afrikas problēmas, pasaules miers un cīņa pret imperiālismu. Pret Combes piedalīšanos konferencē nostājies ne tikai Nasers, bet arī vairums pārējo konferences dalībnieku.

Combe ceļu uz Kairo uzsācis jau pirmdien, bet virs Kairo viņa pilotam paziņots, ka lidlauka redzamība slikta un nolaišanās neiespējama. Kad pilots aizrādījis uz pretējo, viņam pateikts, ka Kairo lidlauks nav piemērots Combes Boeing 707 tipa lidaparātam. Neatlicis nekas cits, kā turpināt ceļu un nolaisties Atēnās.

Pēc pāris dienām Combe tomēr nosēdies Kairo lidlaukā, bet ticis nekavējoties ievietots mājas arestā, bez iespējām sazināties ar ārpasauli.

Konferences naidu pret Combi izskaidro ar diviem apstākļiem. Vispirms, ka viņš savas zemes nemiernieku apkarošanai lietojis baltos kara algādžus un, otrkārt, plašas aprindas vaino Combi personīgi Kongo pirmā ministru prezidenta Lumumbas nāvē.

Leopoldvillē varēja manīt nelielu atspēlēšanos par Combes aizturēšanu Kairo. Kongo bruņotie spēki ielenca kā Apvienoto Arābu Republiku, tā Alžīrijas sūtniecības, neatļaujot nevienam nedz ēkās ieiet, nedz tās atstāt. Kamēr Nasers kļuvis nepopulārs ar Combes aizturēšanu, Ben Bellu leopoldvilliešī sākuši nīst par viņa atbalstu komūnistu vaditai nemiernieku valdībai Stanlejvillē.

Apcietināšana un aizturēšana Kairo ministru prezidentu Combi Kongo iedzīvotāju acīs padarījusi daudz populārāku nekā viņš bija līdz šim.

Demonstrācijas de Golla vizītei beidzoties

Kordobā pūlis prasa Perona atgriešanos.

Francijas prezidenta ģen. de Golla četru dienu ilgā vizīte Argentīnā noslēdzās ar vairāk kā 3000 cilvēku liela peronistu pūļa demonstrācijām Kordobā. Demonstranti izjauca prezidenta braucienu, bloķēja ceļu, uz brīdi pat atšķīra Francijas un Argentīnas prezidentu automašīnu no tās, kurās sekoja abu prezidentu dzīvesbiedres. Prezidentam de Gollam nācās noskatīties pūļa sadursmē ar policiju, kas ar ieroču un asaru gāzes palīdzību beidzot atbrīvoja ceļu. Ieročus lietoja arī demonstranti.

Labi informētas aprindas paskaidro, ka Kordobas demonstrācijām nav nekāda sakara ar naidu pret Francijas prezidentu. Tās bijušas vērstas pret Argentīnas prezidentu Illiju; demonstranti gribējuši izpelnīties Francijas prezidenta simpatijas, lai pēdējais palīdzētu Perona atgriešanās plāniem. 1955. gada revolūcijā padzītais Perons—ar apmēram 700 milj. dolaru lielu kapitālu — pašreiz uzturas Spānijā. Generālisims Franko Peronam solījis uzturēšanās atļauju tik ilgi, kamēr pēdējais nenodarbojas ar politiku.

Interesanti atzīmēt, ka pa deviņiem Perona prombūtnes gadiem viņa popularitāte plašās aprindās nav ne nieka mazinājusies, un katras jaunas Argentīnas valdības krizes laikā runā par viņa eventuālu atgriešanos.

Darbu pārtraukuma dēļ spiestuvē, sakarā ar 12. oktobrī Kanadā svinamo Plaujas svētku dienu, mūsu laikraksta nākamais izdevums būs dubultnumurs, ko izsūtīsim lasītājiem 15. oktobrī.

DV grāmatnīca jaunajās telpās Toronto Latviešu namā Foto JAK

DV grāmatnīca un apgāds Daugavas Vanags
ATRODAS LATVIEŠU NAMĀ,
491 College Street, Toronto 4, tel. 921-7121

FILE No.
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
OCT 13 1964
CITIZENSHIP BRANCH
OTTAWA

LATVIJA

82. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 10. OKTOBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM

dāvanu saiņus

ar

DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.

491 COLLEGE ST., TORONTO 4. ONT.

TEL.: 921—7121

DANCIS AP BALTIJAS VALSTU ZELTU

Jauni pasūtinājumi desmitiem miljonu mārciņu vērtībā, ko Padomju Savienība nodevusi vai sola nodot britu rūpniecībai, ir iemesls rosībai, kas Londonas saimnieciskajās un politiskajās aprindās pēd. nedēļās sacēlusies ap okupēto Baltijas valstu īpašumiem Anglijā un citur. Kopš kara beigām Londonā „lesaidētie" Baltijas valstu zelta un ārzemju valūtas fondi ir viens no piedauzības akmeņiem, kas būtu novācami no ceļa netraucētai britu-padomju tirdzniecībai Ja britu valdība būtu ar mieru šos fondus pārvest padomju valsts bankās rīcībā, Maskavā, savukārt, būtu runājama par atlīdzības izmaksāšanu tiem britu pilsoņiem, kas Latvijas, Lietuvas un Igaunijas okupācijas dēļ 1940. g. zaudēja savus īpašumus Baltijas valstīs. Šādam atrisinājumam ir viens priekšnoteikums— Anglijas de jure atzīšana Baltijas valstu okupācijai.

AP 100 MILJONI LATU

Latvijas Bankas zelta rezerves 1939. gada rudenī bija 87 milj. latu bet ārzemju valūtas rezerves — 40 milj. latu. No šīm summām lielākā daļa atradās noguldītas ārzemēs — zelts Anglijas Bankā Londonā, bet ārzemju valūtā dažādās bankās ASV. Pēc toreizējā kursa šo fondu vērtība sasniedza apm. 4 milj. angļu mārciņu. Kā Lielbritanija, tā ASV 1940. gadā, Latviju okupējot Padomju Savienībai, atteicās šos fondus nodot padomju valsts bankai, un šie līdzekļi vēl aizvien atrodas tur, kur tos noguldījusi Latvijas republikas likumīgā valdība. ASV atrodošos Latvijas valsts līdzekļus pārvalda no 3 ASV ministrijām sastāvoša komisija, kas daļu Latvijas zelta augļu izmanto, lai segtu Latvijas diplomātisko pārstāvniecību izdevumus saskaņā ar ikgadus iesniegtiem budžetiem.

Ārzemju valūtas bads, kas valda Padomju Savienībā, ir vispārējs un labi pazīstams. Vajadzības pēc šīs valūtas tomēr jo gadus pieaug, sakarā ar Chruščeva padomijas industrializācijas plāniem, kuŗos viņš aizvien lielāku mērā iesaista rietumu piegādātājus. Tsā laikā Padomju Savienība pēdējos mēnešos noslēgusi līgumus ar rietumiem par veselas virknes rūpnīcu iekārtu piegādi. Piemēram:

- britu uzņēmušies būvēt mākslīgās šķiedras rūpnīcu Sibirijā par 85 miljoniem dolaru;
- franču kapitāls jau ceļ vienu cementrūpnīcu, divas ķīmiskās rūpnīcas un trīs cukurfabrikas dažādās padomijas malās;
- zviedri tikko nodevuši krievi divus sausos dokus, četras gaļas konzervu rūpnīcas un pašlaik ceļ celulozes fabriku;
- itaļu koncerns parakstījis līgumu par mākslīgās šķiedras austuves būvi.

Pagājušā nedēļā Londonā ieradās padomju tirdzniecības misija ar uzdevumu — parakstīt līgumus par 11 jaunu mākslīgo mēslu un ķīmisko rūpnīcu būvi, kopsummā par 280 miljoniem dolaru!

PRINCIPI VAI IEDZĪVOŠANĀS KĀRE?

Salīdzinot ar šīm milzīgajām summām, Latvijas 4 milj. mārciņu, kaut ar procentu procentiem, liekas tikai sīks kumoss. Tā varētu būt uzskatāma tikai par ēsmu, lai pielabinātu padomju pasūtinātājus vēl tālākiem darījumiem un lai britu vēlēšanu priekšvakarā uzskatāmi demonstrētu valdības vēlēšanos „sadzīvošanai" ar Chruščeva Padomiju.

Ļoti iespējams, ka britu valdības nostāja beigās izrādīsies stingrāka par baumām, kas saistās ar līdzšinējām sarunām. Ka spiediens uz valdību no angļu rūpnieku un tirgotāju aprindām ir liels, to pierāda kaut vai augšējais pasūtinājumu saraksts.

Katrā ziņā būs interesanti vērot, kas nākamajās nedēļās Londonā uzvarēs: politiski augsti vērtējami principi vai „lobijistu" spiediens vēlēšanām tuvojoties.

OKUPĒTO VALSTU NOZĪME PADOMIJAS SAIMNIECĪBĀ

Jau nelaikis sūtnis A. Bilmanis savā grāmatā „Latvia as an Independant state" 1947. g. atzīmēja jauno Krievijas kaimiņu valstiņu lielo saimniecisko nozīmi, salīdzinot ar Padomju Savienību. Tā, piem, šīs grāmatas pielikumā raksturīgi importa un eksporta dati latos uz 1 iedzīvotāju: 1932. g. importā Somijā 75, eksportā 100, Igaunijā 45 un 52, Latvijā 45 un 51, Lietuvā 37 un 41, Polijā — 15 un 20, Padomju Savienībā — 11 un 9.

Arī vēl tagad okupētās Baltijas valstis saglabājušas savu lielo nozīmi Padomju Savienības saimniecībā, kā to liecina Sidnejs Veilands savā korespondencē no Tallinas, kas iespiesta „The Philadelphia Inquirer" 1964. g. 28. septembrī.

Padomju Savienība arvien vairāk atkarīga no okupēto Baltijas valstu tehniskām zināšanām un mākām, jo šīs tautas pēc savām tradicijām, kultūras un ģeografijas pieder rietumu kultūras lokam.

Miljoni krievu tagad lieto radio aparātus, telefonus, tekstilijas,stiklu ražojumus un būdžinu produktus no okup. Baltijas valstīm. Visā Krievijā laudis brauc Latvijā ražotos autobusos, viņu bērni labprāt lieto Tallinā ražotās rotaļlietas un visu ģimenes lieto mēbeles, kas ražotas Baltijas valstīs. Daudz krievu atzīst, ka okup. Baltijas valstu produkcija ir vismaz par vienu dekādi priekšā Krievijai, gan kvalitātes, gaumes un izstrādājumu ziņā. Baltiešu gleznotāju zīmējumi ietekmē jauno stilu visā Krievijā.

Okup. Baltijas valstu ražojumus plaši eksportē arī uz Āziju un Dienvidameriku. Latvijā ražotos ledusskapjus eksportē uz 64 valstīm, un kādi 8 no 10 Rīgā ražotiem viegli pārnēsājamiem radio aparātiniem ir izraudzīti eksportam.

Viļņā ražotos darba rīkus eksportē uz 41 valsti. No 15 Padomju republikām Igaunija ir otrā vietā papīra ražošanā, trešā — katūna, piektā — mākslīgo mēslu un septītā — sviesta ražošanā. Latvija ražo katru otru telefona aparātu, vienu no katriem 7 radiofona aparātiem, vienu no katrām 6 veļas mašīnām un vienu no katriem 4 dzelzceļu un tramvaju vagoniem.

Tālāk raksta īsumā minēta Baltijas valstu neatkarības nodibināšana un vēlākā patstāvības zaudēšana.

IMANTA

PARCEL SERVICE

Oldmarken 12, Bagsvaerd

Copenhagen, Denmark

Latviešu firma dāvanu paciņu nosūtīšanai Jūsu piederīgajiem (ar iepriekš samaksātu muitu uz zemēm, kur tas iespējams), vai Jums pašiem.

Pieprasiet mūsu katalogu, norādot, uz kuŗu zemi vēlaties paciņu sūtīt.

Esam firmu atkal paplašinājuši un varam piedāvāt dāņu slavenās mēbeles, sudraba izstrādājumus, dzintaru, kā arī latviskas krelles, latviešu sudraba naudu, visu apgādu grāmatas.

IMANTA

PARCEL SERVICE

15. oktobris jau durvju priekšā

Tautas uzskatu pētniekiem ne veicas. Zvaigznēs esot rakstīta konservātivo uzvara. Kas būtu pasaule bez humora?

(Vēstule no Anglijas)

(A. P.) Jo tuvāk nāk 15. oktobŗa diena, jo Britanijas politiskā atmosfaira kļūst karstāka, jo izšķirīgā cīņa par uzvaru jaunā parlamenta vēlēšanās iegājusi savā izšķirīgā stadijā. Arī oficiālā puse tagad piedzīvojusi savu nokārtojumu — ar karalienes dekrētu līdzšinējais parlaments ir atlaists un deputātu kungi un dāmas atkal ir kļuvuši par vienkāršiem pilsoņiem. Daļa no viņiem gan atkal kļuvusi par nākamā parlamenta kandidātiem, bet kopskaitā kādi 70—80 savu parlamentāro darbību vai nu vecuma vai kādu citu iemeslu dēļ izbeigs un jaunām vēlēšanām vairs nekandidēs.

Ar karalienes dekrētu beidzies viens no šī gadu simteņa miera laiku parlamentu gaŗākiem mūžiem — tas ildzis 4 gadus, 11 mēnešus un 5 dienas; trūkst vienīgi 25 dienas no oficiālās ilguma robežas. Mazliet gaŗāku mūžu piedzīvojis vienīgi 1900. g. ievēlētais parlaments, kas „dzīvojis" 5 gadus, 1 mēnesi un 6 dienas, bet tad jau legislācijas periods bija nevis 5, bet gan 7 gadi.

Jau agrāk nācies norādīt, ka dažādu politiskās vai sabiedriskās dzīves notikumu novērtēšanai un tautas noskaņojuma pētīšanai par nākotnes notikumiem, šai zemē aizvien lielu rosību uzrādījuši dažādie tautas noskaņojuma vai uzskatu pētīšanas biroji Sevišķi viņu aktivitāte pievērsta nākošām vēlēšanām, tikai viņu sakopotie dati par to, kas šajās vēlēšanās uzvarēs, stipri dažādi, kāpēc zīmēt patieso nākotnes ainu ir neiespējami. Ko gan var secināt, ja viens birojs apgalvo, ka pēc viņa ievāktiem datiem nosliece konservātīvo labā pašreiz ir 2 proc. liela, cits turpretim nonācis pie cītāda skaitļa, bet paši lēboristi ar savām aptaujām atsevišķos vēlēšanu iecirkņos „izpētījuši", ka uzvara nosvērusies uz viņu pusi un skaitļu valodā izteiksies 6 procentos.

Neredzot drošu iespēju no šiem chaotiskiem un atšķirīgiem skaitļiem izlobīt nākošos „valdniekus", kāds laikraksts izšķīries uzvarētājus izdibināt, iztaujājot šīs zemes pazīstamākos gaišreģus, zīlētājus un astrologus. Ja šiem avotiem varētu piešķirt kādu ticamību, tad gan lēboristu galvenās mītnes gaviles būtu stipri pāragras, pat veltas, jo zvaigznēs, lūk, esot rakstīta konservātīvo uzvara.

Pašreiz jau ir zināms, ka premjēram Hjūmam viņa vēlēšanu iecirknī starp citiem oponentiem būs arī kāds komūnistu kandidāts, un britu komparatīja tāpēc pieprasa arī sev tiesības uzstāties ar vēlēšanu deklarāciju radiofonā un televizijā. Ja prasība tiktu noraidīta, tā piedrauds, ka gadījumā, ja Hjūmu atkal ievēlētu, viņa darīšot visu, lai to atkal „nogāztu" no deputāta amata. Maskavas kalpi gan piemirsuši, ka radiofons jau vēstīja par viņu izstrādāto vēlēšanu platformu, kuŗā galvenais vāds bija nacionalizēt.

Lēboristu vadonim Vilsonam savukārt nākšies„cīnīties" ar kādu mazliet īpatnējāku pretinieku — 23 g. veco „pop" dziedātāju Suču (Sutch), kas sevi dēvē par nacionālās jauniešu (teenage) partijas kandidātu. Kā tāds viņš jau pag. gadā kandidēja Stratfordas vēlēšanu iecirknī, kad tur notika papildus vēlēšanas, gan iegūstot tik 208 balsis. Varbūt šoreiz panākumi būs lielāki, jo nākošām vēlēšanām izstrādāta arī vēlēšanu platforma, kuŗā uzņemti šādi visai amizanti punkti: Gaŗu matu audzēšana un nēsāšana nav sodāma vai kā citādi ar varu apspiežama, aizliedzama vai apkaŗojama, „bītļu" dziedātājiem piešķirams bruņniecības tituls resp. viņi iecelami dižciltīgo kārtā, balsošanas tiesības piešķiramas jau visiem 18 gadu veciem pilsoņiem, ievedamas braukšanas atļaujas velosipedistiem un arī — kaki turami tik ar atļauju.

Jā, kas gan būtu dzīve, ja tajā nemaz nebūtu humora? Tā autoram jau nu gan laikam arī šoreiz paredzams 150 mārc. liels materiāls zaudējums, bet viņš jau arī nebūs vienīgais, kam tautas „nepateicības" dēļ nāksies zaudēt iemaksāto drošības naudu.

Canada Savings Bonds

1964

TOS VAR:

VIEGLI IEGĀDĀTIES

Jūs varat iegādāties Canada Savings Bonds par pilnu samaksu, vai arī maksājot pa daļām. Pērciet tās savā darba vietā — pēc Payroll Savings plāna — vai arī bankās, uzticamās noguldījumu vietās, biržās, vai aizdevumu un noguldījumu sabiedrībās. Canada Savings Bonds var iegādāties par $50, $100, $500, $1.000 un $5.000 gabalā līdz $10.000 vērtībā uz personu.

ĒRTI PĀRVĒRST NAUDĀ

Jūs katrā laikā varat pārvērst Canada Savings Bonds naudā par pilnu vērtību pieskaitot noguldījuma procentus. Ja jums nepieciešama nauda, jums tikai jāizpilda attiecīgais formulārs un tas jāiesūta bankā. Jūs saņemsit savu naudu nekavējoties.

LIETDERĪGI NOGULDĪT

Katra gada 1. novembrī jūsu Canadian Savings Bonds ienes 4½% par pirmajiem 2 gadiem, 5% par nākošiem 5 gadiem un 5½% par katru no turpmākajiem 3 gadiem, tā dodot apm. 5.00% gadā, ja noguldīts uz 10 gadiem.

Katram ir kaut kas priekš kā krāt

KAS LAIMĒJUŠI DZIESMU SVĒTKU LOTERIJĀ HAMBURGĀ

1. Eiropas latviešu dziesmu svētku Hamburgā rīcības komiteja publicē ložu numurus, kas svētku loterijā laimējuši tai ziedotās gleznas, grāmatas un dalamatniecības izstrādājumus. Uz lozi Nr. 1083 kritis I. Reitmaņa ziedotais Latviešu tautas dziesmu komplekts, 1189 — albums, 1196 — Ceļa Zīmju komplekts, 1203 — kabatas portfelis, 1226 — alus kauss, 1229 — sakta, 1238 — prof. A. Spekkes History of Latvia, 1341 — grāmatu vāki, 1357 — koka trauciņš, 1410 — J. Soikana glezna, 1415 — B. Ancāna glezna, 1423 — dziesmu grāmatas vāki, 1434 — N. Teivana glezna, 1448 — B. Ancāna glezna, 1503 — Latvijas saliekamā karte, 1529 — V. Kiršteina glezna, 1592 — koka dubulttrauciņš, 1614 — piezīmju bloka vāki, 1625 — kipi.

Laimesti izņemami līdz 31. decembrim 1964. g. dziesmu svētku rīcības komitejā: c/o J. Nātriņš, 2 Hamburg 61, Köppenstr. 34, Germany.

KLAVIERES

skaņo un labo

KĀRLIS RANGA.

Zvanit vakaros

HU 3-6105, Toronto.

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954

Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153

Parkošana abās bēŗu mājās.

Voldemāra A

No 30. septembŗa līdz 12. oktobrim Granita galerijā Nujorkā notiek Voldemāra Avena gleznu izstāde. Latviešu sabiedrībai Avena vārds pazīstams no grupu izstādēm un no viņa 1956. gada akvareļu skates Nujorkā. Viņš izstādījies arī Kalifornijā, ASV vidienē un austrumu krastā. Nujorkā šī ir viņa pirmā patstāvīgā ekspozīcija ar darbu izstāde, un tajā redzamas 22 gleznas, kas radušās beidzamo 4 gadu posmā.

Konspektīvajā galerijas iepazīstināšanas rakstā Avena stils nosaukts par romantiski ekspresionistisku ar noslieci uz abstraktismu. Šī nosliece Avena darbos visnotaļ jūtama, bet nekur nav pārkāptas priekšmetīgās mākslas robežas. Vienkāršodams formas, Avens tomēr nav aizgājis no paša priekšmeta, tikai devis to citā skatījumā. Dažās gleznās jo asi kontūrētas pudeles un krūkas, citās palikušas tikai krāsas, ko atstarojuši pudeļu stikli. Galda virsma kļūst par sarkanu vai zilu plāksni, un puķu ziedus veido pāris paletes naža vilcieni. Sākotnējais priekšmets, gleznas tiešais ierosinātājs, aizvien paliek samanāms, kaut arī pārveidots jaunās krāsās un formās.

Avena izraudzītā tematika nav plaša. Dažas figurālās gleznas, divas pilsētas, viss pārējais iekš telpu skati. In sās dabas. Šis vads bija pajist jā mākslā, un g ri klusās dabas slinieku tehnisk daļu zīmējumos gan atspoguļoja dekorātīvo gaum mākslā klusās vide tīri formā sināšanai un gl perimentiem. bu priekšmeti i un jo īpaši puķ kluso dabu no cienīta, un pu pami vairāku p tāju klāstos. blāvās, iestingus mējumā tvertas jau it kā pārr noskaņu. Turpr nās pudelēm ir Tās staro gaba kumos un zilie kanie lāsmojum na akmeņu noz kur otas rakst gludāks, mirdz dzeltenas pudel na, zilbrūna—p kanas plāksnes muguri, brūnas nā fonā uz zil su kontrasti j rīgi pēdējā laik lais un sarkana sēs mijas ar sp ši pelēko. Aven mā maņa allaž

NE VIEN VIJA, BET ARĪ MARUTA

Baletdejotājai Vijai Vētrai atgriežoties no Indijas apmeklējuma reiz dzirdējām, ka arī indiešu valodā pazīstams un populārs latviskais Vijas vārds. Tagad, izrādās, indiešu izcelsme vai radniecība ir arī otram pazīstamam latviešu sievietes vārdam — Marutai.

Laikraksti ziņo, ka Bangalores lidmašīnu rūpnīcās uzbūvētais un Indijas uzdevumā vācu konstruktora Kurta Tanka konstruētais jaunais HF24 tipa reakcijas bumbvedis nosaukts par Marutu. Jauno lidmašīnu darbinās Ēģiptē būvētais reakcijas motors, ko Nasera laudis ražo ar šveiciešu palīdzību.

Marutas ātrums pēc indiešu datiem divi ar pus reizes pārsniegs skaņas ātrumu.

LATVIEŠU T

„Germany Un trols" by Nic Rutgers Univ vums, 265 lp.,

Latviešu ta laikam var d pašreiz lielāko no lielākiem l niecības zināt jis šo darbu, l istenojusies A saimnieciskā p sakāves laikā g. Autors paka 1948. g. naudas līdzēja nostip vismaz tās ri

Pēc Vācijas šanās rietumu

ALT Bostonas ansambļa uzvedumā Toronto kreisās: Venita — Lolita Lejiņa, Granta kund vani Fernando

priekšā

būtu pasaule bez humora?

Pašreiz jau ir zināms, ka premjēram Hjūmam viņa vēlēšanu iecirknī starp citiem opo-nentiem būs arī kāds komūnis-tu kandidāts, un britu kompar-tija tāpēc pieprasa arī sev tie-sības uzstāties ar vēlēšanu de-klarāciju radiofonā un televīzi-jā. Ja prasība tiktu noraidīta, tā piedraud, ka gadījumā, ja lījumu atkal ievēlētu, viņa da-rīšot visu, lai to atkal „nogāztu" no deputāta amata. Maskavas laipi gan piemiršuši, ka radio-fons jau vēstīja par viņu izstrā-dāto vēlēšanu platformu, kurā galvenais vāds bija nacionalizēt.

Lēboristu vadonim Vilsonam savukārt nāksies „cīnīties" ar kā-tu mazliet īpatnējāku pretinie-ku — 23 g. veco „pop" dziedātā-ju Suču (Sutch), kas seviš dēvē par nacionālas jauniešu (teen-age) partijas kandidātu. Kā tāds viņš jau pag. gadā kandi-dēja Stratfordas vēlēšanu iecir-knī, kad tur notika papildus vēlēšanas, gan iegūstot tik 208 balsis. Varbūt šoreiz panākumi būs lielāki, jo nākošām vēlēša-nām izstrādāta arī vēlēšanu platforma, kuŗā uzņemti šādi vi-sai amizanti punkti: Garu matu audzēšana un nēsāšana nav so-dāma vai kā citādi ar varu ap-spiežama, aizliedzama vai apka-rojama, „bītļu" dziedātājiem piešķirams brunnieciības tituls resp. viņi iecelami dižciltīgo kārtā, balsošanas tiesības pie-šķiramas jau visiem 18 gadu ve-ciem pilsoņiem, ievedamas braukšanas atļaujas velosipedis-tiem un arī — kaki turami tik ar atļauju.

Jā, kas gan būtu dzīve, ja ta-ā nemaz nebūtu humora? Tā au-toram jau nu gan laikam arī toreiz paredzams 150 mārc. liels materiāls zaudējums, bet viņš jau arī nebūs vienīgais, kam tautas „nepateicības" dēļ nāksies zaudēt iemaksāto droši-bas naudu.

KAS LAIMĒJUSI DZIESMU SVĒTKU LOTERIJĀ HAMBURGĀ

1. Eiropas latviešu dziesmu svētku Hamburgā rīcības komi-tejas publicē ložu numurus, kas svētku loterijā laimējuši tai zie-dotās gleznas, grāmatas un dai-namatniecības izstrādājumus. Uz ložu Nr. 1083 krītis I. Reitmaņa ziedotais Latviešu tautas dziesmu komplekts, 1189 — albums, 1196 — Ceļa Zīmju komplekts, 1203 — kabatas portfelis, 1226 — alus kauss, 1229 — sakta, 1238 — prof. A. Spekkes History of Latvia, 1341 — grāmatu vāki, 1357 — koka trauciņš, 1410 — J. Soikana gleznā, 1415 — B. Ancāna glezna, 1423 — dziesmu grāmatas vāki, 1434 — N. Teivana glezna, 1448 — B. Ancāna glezna, 1503 — Lat-vijas saliekamā karte, 1529 — V. Kiršteina glezna, 1592 — koka tubulttrauciņš, 1614 — piezīmju bloka vāki, 1625 + kipi.

Laimesti izņemami līdz 31. de-cembrim 1964. g. dziesmu svētku rīcības komitejā: c/o J. Nātriņš, 2 Hamburg 61, Köppenstr. 34, Germany.

KLAVIERES
skaņo un labo
KĀRLIS RANGA.
Zvanīt vakaros
HU 3-6105, Toronto.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās beru mājās.

Voldemāra Avena izstāde

Velta Toma

VIEDAIS

Jāni Veseli daudzinot,
Veļu mēn. 10. dienā,
1064. g., Kalamazū.

Dzīvības dvašā
dainojot dziesmas
ieraksti ciltszīmi
mūžības dorēs.

Atbalsi dzirdi
senajās audzēs
kā dzīves ritumu
nākotnē tālā.

Tēvzemei zūdot
īstenās mājas
zem saules rodi
pilskalnu zintis.

Apvāršņu blāzmas
starainos vējos
dzied tava dvēsele —
mūžības bite.

No 30. septembŗa līdz 12. ok-tobrim Granita galerijā Ņujor-kā notiek Voldemāra Avena gleznu izstāde. Latviešu sabiedrībai Avena vārds pazīstams no gru-pu izstādēm un no viņa 1956. gada akvareļu skates Ņujorkā. Viņš izstādījies arī Kalifornijā, ASV vidienē un austrumu kras-tā. Ņujorkā šī ir viņa pirmā patstāvīgā eļļas darbu izstāde, un tajā redzamas 22 gleznas, kas radušās beidzamo 4 gadu posmā.

Konspektīvajā galerijas iepa-zīstināšanas rakstā Avena stils nosaukts par romantiski eks-presionistisku ar noslieci uz ab-straktismu. Šī nosliece Avena darbos visnotaļ jūtama, bet ne-kur nav pārkāptas priekšmetī-gās mākslas robežas. Vienkāršo-dams formas, Avens tomēr nav aizgājis no paša priekšmeta, ti-kai deviš to citā skatījumā. Da-žās gleznās jo asi kontūrētas pu-deles un krūkas, citās palikušas tikai krāsas, ko atstarojuši pu-deļu stikli. Galda virsma kļūst par sarkanu vai zilu plāksni, un puķu ziedus veido pāris paletes naža vilcieni. Sākotnējais priekš-mets, gleznas tiešais ierosinā-tājs, aizvien paliek samanāms, kaut arī pārveidots jaunās krā-sās un formās.

Avena izraudzītā tematika nav plaša. Dažas figūrālās gleznas, divas pilsētas, viss pārējais iekš-telpu skati (Interiors) un klu-sās dabas. Šis glezniecības no-vads bija pazīstams jau antika-jā mākslā, un gadu simtiem cau-ri klusās dabas rādīja gan māk-slinieku tehnisko varēšanu sīk-daļu zīmējumos, kompozicijā, gan atspoguļoja sava laikmeta dekorātīvo gaumi. Modernajā mākslā klusās dabas ir iemīļota vide tīri formālu problēmu ri-sināšanai un glezniecīskiem eks-perimentiem. — Avena kluso da-bu priekšmeti ir puķes, krūkas un jo īpaši pudeles. Šī tema kluso dabu novadā ir visai ie-cienīta, un pudeļu cikli sasto-pami vairāku pazīstamu gleznо-tāju klāstos. Italiešu Morandi blāvās, iestingušās un smalkā zi-mējumā tvertas pudeles rada jau it kā pārreālu un rēgainu noskaņu. Turpretim Avena gleznās pudelēm ir ekspresīvs spēks Tās staro gabalaino krāsu plan-kumos un zilie, violetie un sar-kanie lāsmojumi vietām atgādi-na akmeņu nozaiķu. Gleznās, kur otas raksts mierīgāks un gludāks, mirdz krāsu pretmeti: dzeltenas pudeles uz tumša fo-na, zilbrūna pudele uz sar-kanas plāksnes pret gaišu aiz-muguri, brūnas pudeles sarka-nā fonā uz zila galda. Šie krā-su kontrasti jo seviški rakstu-rīgi pēdējā laika darbiem — zi-lais un sarkanais daudzās nian-sēs mijas ar spoži balto un gā-ši pelēko. Avenam ir apbrīnoja-ma maņa allaž izvēlēties parei zās krāsas un tās novietot sa-derīgās attiecībās. Kontrastu savstarpējā saskaņa jo la'i re-dzama lielā apjoma gleznā Nr. 20, kur līdz apaliskām formām reducētajiem priekšmetiem ir vai visas paletes krāsas. Virtu-ozu rikošanos ar krāsu nian-sēm rāda akta gleznojums, kas tverts visdažādākos sarkanuma toņos ar nedaudz zilām robežlī-nijām. Glezna Nr. 18, izstādes vecākais darbs, gleznota siltos brūngansārtos toņos, rudenīgie ziedi veidoti maigās pārejās, nav asu kontūrējumu, un vienī-gais spilgtais akcents ir sarka-nie augļi kreisajā stūrī. Šai glez-nai pretstats ir cita klusā daba (Nr. 31), kur smagnēji tumšu laukumu ietvarā izceļas trīs sti-lizētas puķes spilgti oranžiem un sarkaniem ziediem pret bal-tu aizmuguri. Ciemata ainavā ti kai jaušamie māju atveidi mirdz violetos, zilos, brūnos un sār-tos toņos, radot pasakai līdzī-gu gaisotni. Visprāvākā apjoma darbi ir iekštelpu skati ar vien-kāršotiem priekšmetu atveidiem un siplgtiem krāsu pretstatīju-miem.

Avena krāsu uzlikums visu-mā spēcīgs un pabiezs. Dažkārt triepieni guļ kārtās, radot rel-jefa illūziju, jo seviški vecākā posma darbos. Pēdējā laika glez-nās krāsu triepieni kļuvuši plā-nāki un jaušama tiekšanās pēc vienkāršības kā formās, tā au-dekla virsmas apdarē.

NE VIEN VIJA, BET ARĪ MARUTA

Baletdejotājai Vijai Vētrai at-griežoties no Indijas apmeklē-juma reiz dzirdējām, ka arī in-diešu valodā pazīstams un popu-lārs latviskais Vijas vārds. Ta-gad, izrādās, indiešu izcelsme vai radniecība ir arī otram pa-zīstamam latviešu sievietes vār-dam — Marutai.

Laikraksti ziņo, ka Bangalo-res lidmašīnu rūpnīcās uzbūvē-tais un Indijas uzdevumā vācu konstruktora Kurta Tanka kon-struētais jaunais HF24 tipa reak-cijas bumbvedis nosaukts par Marutu. Jaunō lidmašīnu darbi-nās Ēģiptē būvētais reakcijas motors, ko Nasera laudis ražo ar šveiciešu palīdzību.

Marutas ātrums pēc indiešu datiem divi ar pus reizes pār-sniegs skaņas ātrumu.

LATVIEŠU TAUTSAIMNIEKA GRĀMATA PAR LIELĀJAM PASAULES PROBLĒMĀM

„Germany Under Direct Con-trols" by Nicholas Balabkins, Rutgers University Press izde-vums, 265 lp., cena — $7.50

Latviešu tautsaimnieks, kuŗu laikam var dibināti uzskatīt par pašreiz lielāko vai vismaz vienu no lielākiem latviešu tautsaim-niecības zinātniekiem, sarakstī-jis šo darbu, lai pārbaudītu kā īstenojusies Amerikas un britu saimnieciskā politika Vācijā tās sakāves laikā no 1945. līdz 1948. g. Autors pakavējas pie Vācijas 1948. g. naudas reformas, kas pa-lidzēja nostiprināties Vācijai, vismaz tās rietumu daļai.

Pēc Vācijas sakāves un pado-šanās rietumu sabiedrotie bija nolēmuši samazināt tās „kaŗa potenciālu", aizvedot un iznīci-not rūpniecības galveno iekārtu un nosakot „ražošanas normu augstumu" daudzās rūpniecības nozarēs. Šie rūpniecības ierobe-žojumi un noteikumi ietilpa tie-šajā rūpniecības kontrolē. Sis-tēmu, kas kādreiz bija domāta efektīvas kaŗa produkcijas iz-raisīšanai, tagad lietoja, lai pa-nāktu pretējo: ierobežotu un di-riģētu miera laika saimniecību. Sabiedroto nolūkos nebija mak-simālā vācu rūpniecības potenci-āla izmantošana, bet pretējais. Kā izrādījās, tiešās kontroles traucēja valsts attīstību un ra-

(Nobeigums 8. lpp.)

ALT Bostonas ansambļa uzvedumā Toronto 17. oktobrī izrādīs H. Krūmiņa komēdiju „Maestro no Rucavas." Uzņēmumā no kreisās: Venita — Lolita Lejiņa, Granta kundze — Ance Rozīte, Skidmors — Vitolds Vītols, Čarlijs — Valfrīds Štreips, Džiovani Fernando — Reinis Birzgalis un Anita — Rasma Birzgale.

Aleksandrs Avenājs

PAR PATVAĻĪBĀM MĀKSLAS INTERPRETĀCIJĀ

Atbilde Tālivaldim Ķiķaukam.

Māksla vienmēr bijusi diskutē-jams jautājums. Mākslas teorē-tiskās likumības neizceļas ar matēmatisku precizitāti; ne-viens pat nav varējis dot māk-slas vienozīmīgu definīciju. Īstā māksla nepacieš direktīvas, priekšrakstus. Tā ir suverēna vi-sās nozarēs — literātūrā, skulp-tūrā, glezniecībā, mūzikā u. c.

Diskusijās par mākslu mēdz izvirzīties dažādi aspekti, uzska-tu viedokļi. Tie var būt savā starpā arī nesaskanīgi, pat pretē-ji, bet katrs par sevi pamatoti sava veida argumentācijā. Dis-kusiju nozīme ir vērtējama par tik, par cik mēs esam skaidrī-bā par jēdzieniem, ko lietojam argumentācijā.

Savā apcerē par A. Zvīdra gleznu izstādi (LA 69. n-rā) kā galveno tezi izvirzīju teorētisku alternātīvu par nacionālu un in-ternacionālu mākslu. Mani ar-gumenti bija: māksla ir interna-cionāli baudāma, bet tās radī-šana internacionāli nav iespēja-ma. Šo domu īsi izsakot nedau-dzos secinājumos, varēju pie-ņemt, ka rastos vajadzība pēc vairāk detalizētiem izskaidro-jumiem. Vismazāk gan biju do-mājis, ka kāds to varētu pār-prast. Maldījos.

T. Ķiķaukas raksts „Par māk-slu" (LA 72. n-rā) ir saraibināts visu iespējamo un neiespējamo pārpratumu manifestējums un rinda „loģisku" pārmetumu man par šāda viedokļa ieturēšanu. No viņa pagaŗā raksta, kas ne-izceļas ar kaut cik sistēmatisku domu skaidrību, ir pagrūti se-cināt, kādu konstruktīvu viedok-li autors aizstāv. Bez grūtībām saskatām to, ko viņš noliedz. Polemiku viņš uzskata par sva-rīgāko. Polēmika, protams, nav kritika.

T. Ķiķauka iesāk ar apgalvo-jumu, ka mākslas klasifikāciju A. Avenājs izdarot ar „virspu-sīgu, nepamatotu un turklāt pre-tenciozu skatījumu." — Un pie-rādījumi? (Bet par to vēlāk). Pagaidām teiksim, ka ir tikai da-biski sagaidīt, ka autors savus apgalvojumus pamatotu ar ko vairāk nekā tik ar bailēm no provinciālisma, ar ignoranci pret loģiku un silloģismiem, ar vai-rīšanos no visa latviskā mākslā, ja tam nav „tiešā sakara ar ci-tām universālām mākslas mēr-auklām." Kādas ir šīs „univer-sālās mākslas mērauklas," par to, protams, paliekam neziņā, tāpat kā par viņa vairākkārt uz-svērto stilu, līdz apnicībai at-kārtojoties, ka vienmēr par jau-nu „jāatgriežas pie stila jautā-juma." Modernā mākslā kā sti-lam, tā formai ir tik daudzas nianses un varianti, ka, tuvāk neprecizējot, kas tieši ar to do-māts, nekādas skaidrības iegūt nevaram. Kādā vietā T. Ķiķau-ka gan mēģina to skaidrot tā: „ . . . stila jautājums: tas sais tās ar krāsu noziedu, apdares techniku, kompoziciju un glez-notāja personīgo stilu." Citiem vārdiem stils izskaidrots ar sti-lu, un „stila jautājums" tā arī paliek par jautājumu.

Ne vārda par mākslās idejis-ko ietērpu, par pašu ideju, ku-ras reālizēšanai kā sekundārus līdzekļus mākslinieks izvēlas tē-lus un, vispēdīgi, formu. Nor-māli mākslas radīšanas process nevar iet pretējā virzienā.

Etnografija un nacionālā māk-sla, tāpat kā tautiskais un naci-onālais, nav viens un tas pats. Tie ir sinonimi, bet ne identi jēdzieni; starpība starp viņiem ir vairāk nekā tikai viegla ni-anse. Abi ir vienas un tās pašas substances nesēji, bet katrs ar sev raksturīgām iezīmēm. Sajau-cot jēdzienus, rodas pārpratu-mu virkne, kas parādās arī mū-su oponenta raksta kontrover-sijās.

Lai gan minēju, ka „būt na-cionālam mākslinieka nenozī-mē dekorēt mākslu ar tautis-kiem ornamentiem," T. Ķiķau-ka raksta par ornamentu ab-strakcijām, par tautas tērpiem, par „kumeliņiem, bāleliņiem" kā par nacionālās (ne tautiskās) mākslas atribūtiem, līdz secina, ka latviskais mākslā varot no-zīmēt tiklab „visu un arī ne-ko." Ka te akcents galīgā analizē ir uz „neko," t. i., ka latviskais mākslā novērtēts zemāk par no-valkātām pastalām, tam komen-tāru nevajaga.

Lai arī maz būs tādu, kas priecāsies par šādu epigrafu uz latviešu mākslas kapa, taču vis-maz šo domu autoram padevies izteikt nepārprotami skaidri. Konsekventi, no nacionālā vie-doķļa tas īstenībā nav raksts „par mākslu," bet „pret mākslu," tā nolūks panākt latviskās māk-slas negāciju par labu kādām nenosakāmām „mākslas vērtī-bu metafiziskām normām," tai pašā laikā paejot garām nacio-nālai mākslai, tās problēmatiku nemaz nesaskatot. — Lieku rei-zi pierādās, ka noliegt vecās vai pastāvošās mākslas formas vēl nenozīmē ieskatīt mākslas bū-tību.

Nacionālā māksla tomēr ar to nav iznīcināta, ne nonākusi tādā „izmisumā," kā to iztēlo-jas oponents. Kā jau teikts, ak-cidentāli polemiskais necik ne-skar mākslas suverēnitāti, ja tā ir īstā, radošā māksla, ne imi-tētāja, modes vai režīma kalpo-ne. — Tautas māksla (etnogra-fija, folklora) kā sākotnēja fa-ze attīstībā uz nacionālo, ir sa-vā augšanā noslēgusies, kļuvu-si savēs ārējās formās vairāk statiska. Nacionālais turpretim (kā tautiskās atmodas, nacionā-lās apziņas un kultūras pārslā-ņojums), ietver sevī ne tikai to, kas bijis un ir, bet arī visas po-tenciālās nākotnes iespējas. — Bet tā ir problēma par sevi, kas apskatāma plašākā rakstā. Vēl jāskar lietas uz ko izaicinā-jis oponents un uz ko atbildēt ie-skatu par savu tiešo pienāku-mu.

Mēs vēl neesam atteikušies no izvirzīto argumentu pārbaudes un neesam aizmirsuši kādu opo-nenta piezīmi, ka mums pat „ne-palīdzēs nekādi formāli silloģis-mi," kas pēc viņa zināšanām „nav nekas vairāk kā formālas loģikas novecojies instruments, ko tagad apskata kā nodaļu fi-lozofijas vēsturē." Izklausās jauki. Bet vai tas tā ir?

Pievienosimies, ka formālā lo-ģika kā pašas domāšanas liku-mu zinātne nav moderns izgud-rojums. Aristotelis modernos laikus negaidot — savu pirmo loģikas mācību sarakstīja pirms vairāk kā 2000 gadiem, bet no tā laika vēl ne cilvēku domāša-nas likumībās, ne loģikas pa-matprincipos nekas nav grozī-jies, ne novecojies. Droši var teikt, ka loģikas novecošanās notiktu vienīgi tad, ja novece-tos arī cilvēku normālā domā-šana resp. katrs sāktu domāt „pēc sava prāta," un saprašа-nās kļūtu neiespējama.

Balstoties vēl uz veco loģiku, mēs tāpat skeptiski uzņemam sensācionālu ziņu, ka silloģismi jau būtu no loģikas „emigrēju-ši" uz filozofijas vēsturi un ie-ņēmuši tur savas nodaļas pozi-

(Nobeigums 6. lpp.)

Tā pagāja dzīve

Valdemārs Skaistlauks Dzejas

Apgāds Sauleskrasts, Brisbenē, Austrālijā. 1964. g. 96 lpp.

V. Skaistlauka pirmais dze-joļu krājums Tālās ugunis izna-ca jau 1924. gadā. Šais četrdes-mit gados, kas pagājuši pēc pir-mā krājuma iznākšanas, dzej-nieka spalva nav rūsējusi. Viņa dzejoļus esam lasījuši periodi-kā. Ja ne visus, bet labākos un kas atbilst šī krājuma virs-rakstam, autors sakopojis glītā grāmatiņā, kuŗa šinī rudenī no-nāk namos, kur dzeju mīl, ar no-saukumu Tā pagāja dzīve.

Šo dzejdarbu autors nesen atzīmēja sava mūža septīto ga-du desmitu; tātad nevarētu sa-cīt, ka dzīve būtu jau pagājusi. Jānis Sarma, labu tiesu vecāks būdams, tā vēl nesaka, bet tur-pina joprojām darbu literātūras druvā.

Grāmatiņas sākumā autors pa-rādījis sevi foto uzņēmumā, kāds viņš kādreiz bijis spēka gados, toreiz, kad viņš stāvēja sardzē „Par tevi, tēvu zeme" (tā sauca krājuma pirmo noda-ļu, kur viņš raksta par mūsu strēlniekiem, Ziemsvētku kau-jām, brīvības cīņām, kuŗās pats piedalījies u.t.t. Šai nodaļā ir arī leģionāru dziesma „Par tevi, tēvu zeme," kam mūziku uzrak-stījis komponists V., kuŗa lik-tenis aiz dzelzs priekškara pali-cis nezināms. Šeit ir arī dzejo-lis krituša varoņa meitai iesvē-tību dienā ar beigu vārdiem:

— Jel mīli zemi to
un vienmēr viņas vārds lai
sirdī Tev ir svēts!

Krājuma otrās daļas virs-raksts TRIMDAS DIENU VAIGS. Autors visu mūžu bi-jis karavīrs, piedalījies cīņās, stāvējis tēvu zemes sardzē brī-vās Latvijas laikā un beidzot piedalījies arī mūsu leģionāru cīņās 15. divīzijā. Cīņām beidzo-ties, viņš nonāk trimdā, Vācijā, kur pavada māža pēdējo cēlie-nu. Šai grāmatiņas daļā viņš raksta par trimdu, trimdinieci, atceras: reiz bija māja —
klusa lauku māja,
gar kuŗu Lielupe caur
zaļām pļavām trauc . . .

Raksta arī par vientuļnieku, vecmāmiņu, darba un sardžu vī-riem.

Trešajā nodaļā sakopoti dzej-oļi par mīlu — kad tā rodas, uzliesmo un dziest.

Ceturtajā par seno dienu Es-lingenu. Vienā no tiem pastās-tīts par atdzimušo dzejnieku, kas pakāris bija kokli koka za-ros, un kokle klusēja.

Tad nācāt Jūs un teicāt —
Neprātīgi būtu
tik ēnas dzīves kausā
saredzēt, —
jums tik daudz sirdī kvēlo
neizteiktu jūtu,
tām lieciet atkal
dziesmās atskanēt!
Un dzejnieks ieklausījās
vārdos mudinošos, —
tā pirksti lēni tiecās stīgām
skārties klāt. — — —

Tā radās daļa no dzejām, kas lasāmas šai krājumā. Šeit vairā-ki dzejdarbi par archibīskapu T. Grīnbergu, veltījumi viņam dažās jubilejās, dzejdarbi Lat-vijas dzimšanas piemiņai, u.t.t.

Krājumiņa piektajai daļai — Dzīves saulrietā par moto likti Aleksandra Plensnera vārdi

Ka diezgan iets
būs laikam drīzi jau . . .

Pirmais no šīs daļas dzejdar-biem veltīts — dzīves drau-gam, otrs — mātei pēc sēru vēsts saņemšanas no dzimte-nes, trešais — sirmajai Jelgavai. Un tad seko — Kāds brīdinā-jums, Drīz . . . drīz . . .

Par bijušo dzīvi
tik kavēties domās
ir rītos, ir gaŗajos novakaros
u. t. t.
līdz
Drīz, drīz kādā rītā
vai vakarā vēlā
ap mani noslēgsies
dzīvības loks. — —

Pats pēdējais dzejolis veltīts mazmeitiņai kristību dienā.

Tevi es svētīdams
svētīšu, mīļā,
tevi un vecāko māsiņu tavu—
audziet lielas ģimenei savai,
audziet tēvzemes
Latvijas slavai! —

V. Skaistlauka dzejoļi nepie-der pie „moderniem," tie rak-stīti pareizā ritmā, ar atskaņām un viegli saprotams, ko autors vēlējies pasacīt. Tie skar lasītāju sirds stīgas. Šī grāmati-ņa var noderēt par jauku dā-vanu pašam, dzīves draugam un citiem, kas dzeju mīl, dzīves brīžos, kad mēdz otru iepriecі-nāt ar kādu jauku dāvanu. —

P. Akmens

PROF. ALEKŠA RUBUĻA
LATVIAN LITERATURE
30 latviešu autoru
45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.
LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ.
Cena $ 7,00 plūs 25¢ pasta izdevumiem.
Dabūjama tieši apgādā
DAUGAVAS VANAGS
491 College St., Toronto 4, Ont.
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.
Grāmattirgotājiem atlaide.

Latvieši Kanādā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Noritis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6076.

DARBA TALKAS LATVIEŠU NAMĀ

notiek otrdienas un ceturtdienas vakaros, pieteikšanās uz vietas, 922-2931, vai pie R. Skujiņa RO 7-9964, vai A. Stilnuta HU 1-0431.

◍ Kanadas latviešu skautu un gaidu jendu kopīga apspriede notiks 18. oktobrī, plkst. 10 no rīta DV namā, 123 Huron ielā. Pirms kopīgās apspriedes katrai jendai notiks atsevišķa apspriede.

◍ Dainas koŗa koncerts un balle piektdien, 4. decembrī, pl. 8 vakarā Latviešu namā, 491 College ielā.

◍ TLB Sestdienas skolas audzēkņu vecāku pilnsapulce notiks 21. oktobrī, plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Plkst. 8 vakarā pilnsapulce būs tiesīga pie katra ieradušos dalībnieku skaita.

◍ TLB Sestdienas skolas telpu fonda valdes sēde 15. oktobrī, plkst. 8 vakarā Latviešu namā, 491 College ielā.

◍ Latviešu filatelistu kopas sanāksme 11. oktobrī, plkst. 2 dienā J. Roņa dzīvoklī, 55 Woodward Ave, Brampton, Ont.

◍ Montreālas vīru koŗa Junda koncertam 24. oktobrī, Parkdale ģimnazijas auditorijā ,ieejas kartes saņemamas DV apgāda birojā, Calla un Venus puķu veikalā. Vietas nav numurētas. Iecienītajā auditorijā vietas ap 1000 koncertu apmeklētājiem. Ieejas karšu cena pirmajā vietā un balkonā $2.-, otrā vietā $1.50. Skolniekiem un studentiem puscenas.

Jundas koŗi vada pazīstamais diriģents Daumants Vītols. Soliste koncertā Zenta Tilga (soprāns). Pie klavierēm brīvmākslinieces Rita Šēfere. - Koŗī 33 dziedātāji, un tā priekšnieks L. Landovskis. Koncerta programma paredzēta turpat 2 stundas.

◍ Toronto DV nodaļas 41. gada svētku atceres vakars nodaļas biedriem un viesiem piektdien, 16. oktobrī, plkst. 7.30 vak. DV namā. Runās DV Centrālās valdes loc. K. Purmals un apbalvos sekmīgos nod. darbiniekus.

Filmu izrādē skatīsim nodaļas dzīves nozīmīgākās norises.

◍ 3. okt. uz 65 mūža gadiem atskatījās Austrumu ev.-lut. draudzes padomes un valdes loceklis inž. Vilis Aboliņš. Viņš ir viens no trim uz mūžu ievēlētajiem draudzes vadītājiem. Jubilāru viņa mājās sveica māc. A. Briedis un draudzes priekšnieks E. Ziplāns, nododot draudzes vēlti. Prof. V. Burkēvics jubilāru sveica kā savu kādreizējo skolnieku un vēlāko darba kollēgu, bet aktrise Alma Mača apsveikumam skandēja K. Skalbes dzejoli.

◍ Sv. Andreja ev.-lut. draudzes dāmu komitejas vakarā māc. A. Cops plašākā referātā analizēja vispārējās ģimenes problēmas, it sevišķi pakavējoties pie jaukto laulību jautājuma. Draudzes vakarā pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma piedalījās ap 250 draudzes locekļu un viesu.

◍ Sv. Jāņa ev.-lut. draudzē māc. A. Lūsis kristīja Andri Ēriku Brenci, Edmunda un Skaidrītes dēliņu. Sv. Andreja ev.-lut. draudzē māc. A. Cops kristīja Sandru Editi Vītolu, Mintauta un Edītes meitiņu no Ziemeļkarolainas.

◍ Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes māc. A. Lūsis paredzējis katra mēneša otrā un ceturtā otrdienā noturēt Bībeles stundas. Pirmā stunda būs 13. oktobrī, plkst. 7 vakarā Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Ave.

◍ Ev.-lut. baznīcas kalendārs 1965. gadam jau iznācis un saņemams pie draudžu darbiniekiem. Cena $1.75.

DV cīnītāji savas tautas brīvības atgūšanai

Šādu atzinumu pag. sestdien izteica savā runā DV Centrālās valdes loceklis Kanadā, K. Purmals Hamiltonas DV nod. 14. gada svētku atceres aktā. Viņš norādīja: Latviešu tauta jau 25 gadus atrodas Tēvijas brīvības karā. Ja cīņā karā laukos no mums neatkarīgu apstākļu dēļ nācās zaudēt, tad otrais posms, kurā arī redzamākais cīnītājs ir neuzvaramais latviešu karavīrs — neapšaubāmi tuvina mērķim, lietojot atbilstošo taktiku aukstajā karā.

Organizācijas nosaukums pasaka tās mērķi. Lieki debatēt, vai DV ir aprūpes, vai cīņas organizācija, jo aprūpe un cīņa ir nedalāma sekmīgam darbam. Aprūpe vajadzīga katram, kas ko dara arī cīņā. Fiziski aprūpējamais Aizsautais vanags šāsdienas cīņai nav neko zaudējis no saviem dotumiem — parauga, bezbailības un spējām uzupurēties tautas labā. Otrā darba posma panākumus labāk par mums pašiem novērtē Latvijas okupanti, ko liecina rupjie apmelojumu plūdi un histērisku dusmu izvirdumi pret DV organizāciju un tās darbiniekiem.

Referents dedzīgi aicināja arī ārpus DV organizācijas rindām esošos sasaukties kopējam darbam dzimtenes brīvības labā.

Aktā, kuŗu ievadīja karoga ienešanas ceremonija, svētbrīdi vadīja māc. E. Pavasars.

Nod. pr-ks E. Breikšs pateicās tautiešiem par dāvāto uzticību DV saimei, kā arī veltīja pateicības vārdus vīriem, kas likuši pirmos pamatus DV organizācijai.

DV centrālās valdes loc. K. Purmals, cildinot nodaļas vadības sekmīgākos darba veicējus, pasniedza krūšu nozīmi zeltā pašreiz. nod. pr-kam E. Breikšam un bij. pr-kam O. Ieviņam.

DV Kanadas valdes priekšsēdis R. Epneris apsveikuma runā aicināja latviešu sabiedrību atbalstīt DV organizācijas darbu. Viņš pasniedza DV Kanadas valdes atzinības rakstus Ņinai Grinbergai, Veltai Melnbārdei, Elfrīdei Ozerei, Ed. Dāvidsonam, V. Tukleram un P. Pabērzam.

Rakstveida sveicienus un vēlējumus nodaļai bija sūtījusi vietējā ev.-lut. draudze, jaunatnes apvienība, Kanadas latviešu apvienība, Kanadas latviešu kreditsabiedrība, Kanadas latviešu mākslinieku apvienība, Kanadas latviešu sadraudzības padome, Kanadas latviešu skautu apvienība, Kanadas latviešu vecāko pilnsapulce, Kanadas latviešu vecāko skautu apvienība, Kanadas Latvijas valsts sūtniecība Vašingtonā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Stokholmā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Londonā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Bernē, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Parīzē, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Romā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Madridē, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Buenos Aires, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Montevideo, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Rio de Janeiro, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Bonnā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Vatikānā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Kanberā, Kanadas Latvijas valsts vēstniecība Pretorijā

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RĀKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
27 BLOOR ST., E. TORONTO
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

Dzīve Savienotās Valstīs

Lapkritī J. Līgera studija

AR PĪPI UZ JUMTA NJUORKA

Njuorkā nodibināts Amerikas latviešu demokratu klubs, kura priekšsēdis ir A. Ozoliņš, locekļi A. Dzirkalis un K. Mantinieks. Dibinātājos ap 20 citi tautieši. Klubs izveidots pie demokratu partijas centrālkomitejas, un ir aicinājums arī pārējās vietās dibināt līdzīgus klubus. Dažās vietās tādi jau pastāv.

Tikpat kā visi dibinātāji jau ir ar politiskas darbības pieredzi no Latvijas laikiem, kas tomēr ir atšķirīga no ASV demokratu partijas darbības. ASV demokratu partiju uzskata par nabagu laužu partiju, kaut arī pēdējie prezidenti no šīs partijas bijuši miljonāri. Varbūt tāpēc arī nav nekāds pārsteigums, ka lielākā daļa no jaunā Njuorkas latviešu demokratu kluba dibinātājiem no bijušās Sīkzemnieku un jaunsaimnieku partijas sastāva, ko varēja uzskatīt par Latvijas „mazo laužu" partiju. Loģiski varētu secināt, ka tad Zemnieku Savienībai būtu jāpievienojas republikāņiem, jo tā reprezentēja latviešu mantīgākos saimniekus. Ar politisko klubu dibināšanu latvieši atzinuši, ka nepieciešams piedalīties amerikāņu politiskā dzīvē un latviešiem nodarboties tikai ar latviešu politiku ir par maz.

Labprāt atceramies un priecājamies par latviešu sasniegumiem sportā agrākos gados. Patīkams pārsteigums bija 3. oktobrī Njuorkas televīzijas raidījumā tikšanās ar Jāni Dāliņu Berlīnes olimpiādē. Sakarā ar priekšolimpiādes laiku, raidījumā rādīja iepriekšējo gadu olimpisko spēļu notikumus, arī 50 kilometru soļojumu. Dāliņu varēja redzēt gan tikai dažas sekundes, soļojuma sākuma posmā. Kā zināms, Dālipam šis soļojums nebija veiksmīgs, jo pusceļā viņš bija spiests izstāties.

Liekas, ka Njuorkas latvieši nav dziesmu un mūzikas cienītāji. Pirms pāris gadiem DV apvienībai bija jāpārtrauc koncertu rīkošana klausītāju trūkuma dēļ, jo vairākos koncertos apmeklētāju skaits bija zem 100 no visas lielās Njuorkas latviešu kolonijas. Pēdējā laikā koncertu cienītāju skaits audzis, un apmeklētāji tuvojas 300 robežai. Njuorkieši nav arī latviešu skaņu plašu cienītāji. V. Dārziņa pieminas plate Njuorkā pārdota tikai 9 eks., kaut arī tai labs tehniskais izpildījums. Pirms kāda mēneša Laiks likvidēja skaņu plašu nodaļu, kas arī nerāda, ka latviešiem būtu liela interese par mūziku.

Nav brīnums, ka kongresu un citu sanāksmju otrā dienā, kas parasti notiek svētdienā, dalībnieku skaits samazinājies par pusi vai vēl vairāk. Izskaidrojumu deva ALAs viceprieksšēdis L. Bērziņš kādā no ALAs valdes sēdēm. Dzīve pie draugiem esot tik mīļa, ka otrā dienā vairs nevar būt delegāts draugu liecās milestības dēļ. Ko lai dara, ja tik labi draugi!

Bronksa, Njuorkas pilsētas ziemeļu rajons, šogad svinēja 50 gadu pastāvēšanas atceri. Bronksas miestiņš dibināts 1641. gadā, par pilsētas rajonu kļūst 1898. gadā, kaut gan apriņķa tiesības saņem tikai 1914. gadā. Tas ir vienīgais rajons Njuorkas pilsētā, kas atrodas uz cietzemes. Bronksā dzīvo krietns pulciņš latviešu.

Ezītis

IESPĒJAS LĪDZEKĻU SAGĀDEI

Pirms aicinām trimdas sabiedrību iegādāties un uzturēt radio kuģi, jāzin, vai to varētu spēt. ALJA komisijai trūkst sīkāku ziņu par Austrālijas un Rietumeiropas latviešu financiālo stāvokli, bet arī tos nekādā ziņā vairs nevar saukt par nabagiem. Par Ziemeļamerikas latviešu turību liecina izvilkumi no rakstiem **Latviešu Bankas Kalendārā** (1964. g. Toronto, 38—70. lpp.). Mag. oec. J. Platais rakstā **Kreditkooperācijas vajadzība trimdā** saka: „Galveņos faktorus mūsu trimdas tautsaimniecībā" varam vērtēt pēc caurmēra skaitļiem un vietējās statistikas, jo mums pasiem tādas nav. ASV un Kanadas latviešu tautas ienākums ir ap 120 milj. dolaru gadā, vai apmēram 2,5 reizes vairāk nekā bija valsts budžets brīvajā Latvijā. Mūsu noguldījumu kopsummu sveštautiešu naudas iestādēs var vērtēt tuvu pie 30 milj. dol. gadā, bet kopā ar tekošu rēķinu un depozitu summām bankās gadā apgroza 50 milj. dol. mūsu naudas.

Bez tam mag. J. Platais tai pašā rakstā lēš, ka latviešiem šinī kontinentā pieder 10000 māju, 20000 automobiļu un 40000 vērtīgāko mājsaimniecības rīku, kā ledusskapji, pavardi un televizijas aparāti. Gada laikā 15000 latviešu ģimenes pērk vai būvē māju vai arī tanīs izdara kapitālremontus un uzlabojumus, kas saistīti ar kreditu.

Svarīgāko mājsaimniecības rīku pirkumu skaits gada laikā sasniedz 8000, bet 5000 latvieši katru gadu kļūst jauna vai lietota auto īpašnieki. M. Derums rakstā Septiņkārt pāri caurmēram, saka: „No ik 100 kreditsabiedrībām Kanadā tikai 12 ir tādas, kuŗu bilance pārsniedz pusmiljona dolaru, bet Toronto latviešu kreditsabiedrībai bilance raksta sagatavošanas brīdī jau tuvojās pirmajam pilnam miljonam dolaru."

R. Bērziņš saka rakstā Londonas latviešu banka: „Londonas latviešu bankai . . . biedru skaits pieaudzis uz 141, un augusta beigās noguldījumu kontā bija $69,079.-, paju kontā $1,228.- un aizdevumos izsniegti $52,017.-." ALJA komisijai trūkst sīkāku ziņu par Austrālijas un Rietumeiropas latviešu financiālo stāvokli, bet arī tos nekādā ziņā vairs nevar saukt par nabagiem. Par Ziemeļamerikas latviešu turību liecina izvilkumi no rakstiem **Latviešu Bankas Kalendārā** (1964. g. Toronto, 38—70. lpp.). Mag. oec. J. Platais rakstā **Kreditkooperācijas vajadzība trimdā** saka: „Galveņos faktorus mūsu trimdas tautsaimniecībā" varam vērtēt pēc caurmēra skaitļiem un vietējās statistikas, jo mums pasiem tādas nav. ASV un Kanadas latviešu tautas ienākums ir ap 120 milj. dolaru gadā, vai apmēram 2,5 reizes vairāk nekā bija valsts budžets brīvajā Latvijā. Mūsu noguldījumu kopsummu sveštautiešu naudas iestādēs var vērtēt tuvu pie 30 milj. dol. gadā, bet kopā ar tekošu rēķinu un depozitu summām bankās gadā apgroza 50 milj. dol. mūsu naudas.

Citos rakstos teikts: „Pēc 3 gadu darba Latviešu Kļīvlendas Kreditsabiedrības bilance sasniegusi $103,190.15 uz 1963. gada 1. oktobri. „Latviešu kreditsabiedrības pastāv Melburnā, Austr., Viskonsinā (ASV), Bostonā, Čikāgā, Detroitā, bet dibināšanas stadijā ir Njuorkā, Linkolnā, Indianapolē un Mineapolē."

Augšminētie skaitļi liecina, ka līdzekļi latviešu sabiedrībai ir.

Latviešu trimdinieki ir arī diezgan atsaucīgi ziedotāji konkrētiem lokāliem pasākumiem. Laikrakstos minēts, ka dažos centros jau nopirkti biedrību nami un baznīcas, katrs ar vērtību krietni lielāku par $100.000. Grūti pat saskaitīt daudzās atsevišķās mazākās biedrības mājas, baznīcas un lauku īpašumus. Līdzīgs stāvoklis droši vien ir arī lietuviešiem un igauņiem. Lietuvieši ir arī nodibinājuši fondu, kuŗā cer uzkrāt $1,000,000 un ar noguldīto līdzekļu augļiem atbalstīt kultūras pasākumus. Līdz šim sazied jau vairāk nekā $100.000. Vērtējot Zviedrijas igauņu un latviešu financiālo stāvokli, A. Eglītis (Latv. Nac. Fonds Skandinavijā) rakstīja 1964. g., ka 20.000 igauņiem un 5,000 latviešiem kuģa projekta financiālās daļas īstenošana bijusi un vēl šodien esot pa spēkam. Varbūt tas pauž mazliet pārliecīgu optimismu par financiālo stāvokli, bet tomēr iepriecina.

Pašreiz trimdiniekiem jāizšķiras, vai vispār vajadzīgs kopīgi kaut ko darīt Latvijas labā, vai arī varam apmierināties ar līdzšinējām, vairāk vai mazāk lokāla rakstura akcijām, jo nu beidzot ir pienācis laiks, kad trimdinieki ir kļuvuši financiāli spē-

(Nobeigums 8. lpp.)

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Čikāgiešus pirms pāris dienām saistīja raksts „Chicago Tribune" sportam veltītā lapaspusē. Tajā melns uz balta lasāms, ka Tuley vidusskola amerikāņu futbolā guvusi trīs uzvaras pēc kārtas. „Tur kaut kas nav kārtībā", sprieda bij. Tuley skolas apmeklētāji, zinot, ka šī skola reti uzvar un turnīros allaž bijusi tuvu pēdējai vietai. Izlasot rakstu, viņi atvieglot uzelpoja, uzzinot, ka uzvaru ar 14 un 70 pēdu pārsniegumu pēdējā spēlē palīdzējis izcīnīt Jānis Bērziņš. Jānis ir arī Čikāgas DV komandas basketbolā izcils spēlētājs, sportists, apveltīts ar gaŗu augumu un lielu fizisku izturību.

☆

Čikāga sāk sekot Parīzes piemēram un rīkot brīvdabas mākslas izstādes. Tāda nesen notika Logan square laukumā, latviešu apdzīvoto rajonu vidū. Izstādei bija panākumi un to nodomāts atkārtot.

☆

Vēžotāji brauc tālus gabalus, lai šo delikatesi notvertu, daži turpat 300 jūdzes uz Eagle River un Rhinelander rajoniem. Visnosīnas ziemeļos. Ne tā inž. Arnis Ziemelis; viņš draugus allaž pacienā ar dažiem lielkepaiņiem čakārņiem, rūpīgi izvārītiem dilļu virā. „Nokerti tepat Čikāgas pievārtē," saka Ziemelis, bet, jautāts par noteiktu vietu, gudri klusē . . .

☆

Čikāgā no Austrālijas pienācis rakstu krājums „Archīvs IV" prof. Dr. E. Dunsdorfa redakcijā. Vērtīgajā izdevumā Kārlim Zariņam veltīti raksti, J. Rudzīša pārskats par Kr. Barona darbu un vairāki citi pētījumi par latvju dainām. Izdevuma cena $4.—, pasūtinot Austrālijā.

AMERIKĀŅU LAIKRAKSTS ATGĀDINA

Ekstrēmi kreisās „ADA (The Americans for Democratic Action) nodibinātājs un ilggadējais vadītājs demokratu viceprezidenta kandidāts H. Hamfrejs 1945. g. janvārī Mineapoles Congregational Church sanāksmē teica:

„Pārmaiņas Austrumeiropā jāizšķir labvēlīgi krieviem (must be made the Russian way). Krievu ofensīva caur Poliju nenotiks pirms poļu jautājuma izlemšanas un es gribu teikt, tas jāizlemj tā, lai Padomju Savienība būtu apmierināta.

Mums jāpatur prātā krievu griba un vajadzības: Polijas un Rumānijas robežu izlabošana; Baltijas valstu iekļaušana Padomju Savienībā (the inclusion of the Baltic States into the Soviet Union) — viss tas ļoti jauki iederas Padomju Savienības lielākai drošībai un stabilitātei. . . ."

Šī H. Hamfreja runa atreferēta The Minneapolis Star 1958. g. 4. dec. numurā.

Iznākusi O. KROLLA
DAUGAVA LATVJU DAIŅĀS
Maksā $ 1.-
Pasūtinot izdevniecībā: 75 ¢.
Rakstīt: O. Krolls, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, USA.

PĒTERIM EGLĪTIM 80 MŪŽA GADU

Vienam no latviešu vecās paaudzes juristiem Pēterim Eglītim 7. oktobrī paiet 80 mūža gadi. Eglītis dzimis Katvaru pagastā. Prinču mājās kā nomnieka dēls. Viņa dzīves ceļš risinājies raksturīgi tā laika latviešu jauniešiem, kas centās pēc izglītības, kaut arī līdzekļi bieži bija pašiem jāsagādā.

Pēc Limbažu pilsētas skolas beigšanas un skolotāja tiesību iegūšanas viņš no 1903. līdz 1909. gadam ir skolotājs Siguldā, vēlāk Limbažu pilsētas skolā. Pašmācības ceļā sagatavojies ģimnazijas mācības kursa absolvēšanai pie kādas ģimnazijas

1909. g. Eglītis kā eksterns turējis pārbaudījumu ģimnazijas kursa apjomā, studē Tērbatas universitātē jurisprudenci. 1914 g. beidz universitāti un atgriežas Limbažos, kur blakus advokāta praksei dažādos laikos veic arī skolotāja, ģimnazijas direktora, pilsētas galvas un citus pienākumus.

Kopš 1920. g. Eglītis strādā Rīgā kā zvērināts advokāts un Iekšlietu ministrijas juriskonsults.

Juristu saimei viņš arī paliek uzticīgs trimdā. Savienotās Valstis viņš aktīvi piedalās latviešu juristu apvienības darbā un ir tās revizijas komisijas priekšsēdis. Sākot ar 1932. g. Eglītis ir Latvijas ev. lut. baznīcas virsvaldes loceklis un kādu laiku arī tās viceprezidents, bet tagad jau vairākus gadus šīs virsvaldes prezidents. Pieminams vēl, ka Eglītis bijis arī kādu laiku ALAs viceprieksšēdis un Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes loceklis. Eglītis pieder korporācijas Lettonia saimei un vēl tagad aktīvi piedalās tās iekšējā dzīvē. Sevišķi tuva Eglītim ir bijusi mūsu baznīcas dzīve, kurai tas ir veltījis daudz laika. Viņa mūža gaita ir bijusi ražena darbu ziņā. Novēlam jubilāram saulainu mūža novakaru.

Augusts Rumpēters

LATVIEŠU LITERĀTŪRAS PAMATS
R. Blaumaņa KOPOTI RAKSTI 12 sējumos pieprasāmi visās grāmatnīcās. Tagad atsevišķi dabūjami arī izpārdotie 6., 8., 9. un 10. sēj. un citi.
R. Blaumaņa simt gadu piemiņai ir iznākusi arī DRĀMA un KOMĒDIJA, visas Blaumaņa lugas vienā lielā, trimdā vēl neredzētā kopsējumā.
Grāmatas dabūjamas arī uz nomaksu.
Apgāds LATVJU GRĀMATA

Daugavas Vanagu apvienības Minesotā 12. gada dienas sarīkojuma koncerta daļā dziedāja Mineapoles 13. Kokneses gaidu vienības dubultkvartets. Foto V. Bergs

NJUORKA

Dzejnieka Linarda Tauna piemiņas vakars svētdien, 1. nov., pl. 11 dienā Igauņu namā, 243 E. 34. ielā, Manhatenā. Programmā dzejnieka darbi skaņu lentē, veltījumi dzejniekam, filma un mākslinieku priekšnesumi. Pēc priekšnesumiem dalībnieki varēs pakavēties pie boles. Būs dabūjama arī Tauna jaunākā dzejoļu grāmata, kas, cerams, iznāks oktobŗa beigās.

● Latviešu Preses biedrības valde meklē Preses ballei piemērotas telpas, kas paredzēta nākamā gada 16. janvārī. Dažās labākajās Njuorkas viesnīcās šinī datumā telpas ir aizņemtas, dažas telpas neapmierina novietojuma vai apkalpes dēļ. Pašreiz sarunas notiek ar New York Hilton viesnīcu, kas ir pati jaunākā Njuorkā, celta pēc jaunākiem moderniem atzinumiem.

● Latviešu Preses biedrības valde veic priekšdarbus loterijas lozīju izsūtīšanai. Loterija paredzēta 6. decembrī, izlozējot F. Mīlta, K. Zāles un citas gleznas, kā arī Latviešu Tautas dziesmas 12 sējumos un daudzas citas vērtīgas grāmatas. Lozes cena 50 centu.

● Vijolnieces Normas Auziņas un čellista Ronalda Leonarda koncerts 25. oktobrī pl. 5.30 Town Hall zālē, Manhatenā. Pie klavierēm Karolaina Norvuda.

I.

ČIKĀGA

● Čikāgas lepnums, 1963. gada ASV skaistumkaraliene Mārīte Ozere iestājusies Montičello kolledžā, netālu no St. Luisas. Jāpiezīmē, ka Mārītes stipendija iegūta reizē ar skaistumkaralienes titulu. Montičello kolledža ir viena no labākajām meiteņu augstskolām ASV.

● Rudenī un ziemā Čikāgā atkal būs pārpildīti dažādiem sarīkojumiem, kuŗu vidū izceļas Jaunatnes kursi, dažādi koncerti (arī Olafa Ilziņa, tik ilgi nedzirdētā vijoļvirtuoza), un Kultūras darbinieku kongress 1965. g. 9. un 10. janvārī.

KLĪVLENDA

● Kupli bija apmeklēts Latvijas universitātes 45 gadi dibināšanas atceres akts, Akadēmisko runu teica prof. Ābele, koncerta daļā dziedāja tenors P. Lielzuika.

● Latviešu Miera draudzes svētdienas skolas mācības ar dievkalpojumu ievadīja māc. Saulīņš. Skolu vadīs V. Saulīņa.

● Latviešu Miera draudze svētdien, š. g. 4. oktobrī, pulcējās Pļaujas svētku dievkalpojumā. Pie ziediem un rudens augļiem pušķotā altāra draudzes locekļi saņēma svēto mielastu. Svētku dievkalpojumu vadīja māc. K. Sautiņš.

● Latviešu apvienotā draudze Pļaujas svētkos savā baznīcā, māc. J. Kugrēna vadībā ar dziļām pateicības jūtām pielūdza savu Kungu. Dievlūdzēju pilns dievnams. Tie bijuši ļoti atsaucīgi un kopīgai kollektei dēvuši pāri par $1000.-. Ļoti labi izdevies arī dāmu komitejas Pļaujas svētku sarikojums, kuŗa ienākums pārsniedzis cerēto. Bazāra ienākums domāts jaunas apsildīšanas ierīces ierīkošanai baznīcā.

● S. g. 27. septembrī Klīvlendā ieradīsies Berijs Goldvoters un pilsētas iedzīvotājus uzrunās lielajā Public Auditorijā. Sīni sanāksmē piedalīsies atsevišķa baltiešu grupa, kuŗai lielajā sapulcē norādīs atsevišķu sektoru. Beltiešu delegācija runās ar republikāņu kandidātu par mūsu aktuāliem jautājumiem.

ASV BAZNĪCĀS

NJUORKA

11. oktobrī, pl. 9 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā Pļaujas svētki ar dievgaldu, māc. A. Ozols; dziedās koris R. Pētersones vadībā; pl. 2 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 2 Fārmingdēlē, Sv.Lūka baznīcā Pļaujas svētki ar dievgaldu, māc. O. Gulbis. Koncerts.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Čiekuras draudze, 5015 W. Ferdinand St.

11. oktobrī, pl. 10 svētdienas skola, pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien, plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls. Tel. WE 3-9326.

11. oktobrī dievkalpojums nenotiks.

18. oktobrī, plkst. 12.30 dievkalpojums, latviešu skola un bērnu dārzs — plkst. 11.00; ievētes mācības — pēc dievkalpojuma.

25. oktobrī, plkst. 12.30 dievkalpojums, latviešu skola un bērnu dārzs — plkst. 11.00.

Plkst. 3.30 dievkalpojums Ann Arborā, Redeemer lut. baznīcā, 136 Pauline Blvd..

1. novembrī Ticības atjaunošanas dievkalpojums plkst. 12.30. Latviešu skola un bērnu dārzs — plkst. 11.00. Pēc dievkalpojuma draudzes valdes sēde.

OAKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

18. oktobrī, plkst. 3 dienā dievkalpojums.

1. novembrī, plkst. 3 dienā Tīcības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējais bazārs. Draudzes dāmu komitejas valdes sēde trešdien, 14. oktobrī, plkst. 7.30 vakarā draudzes mācītāja mājā.

Bībeles stundas (izmantojot Bēteles Bībeles studijas materiālus) tiks noturētas divās vietās:

OKLANDĒ, Centrālās Luterāņu baznīcas bērnu dārza telpās, pirmdienās plkst. 7.30 vakarā sākot ar š. g. 12. oktobrī.

BURLINGĒMĀ, O. Sissas ģimenes mājā 610 Bayswater avenijā piektdienās (dažu reizi arī sestdienās) plkst. 7.30 vakarā, sākot ar 16. oktobri. Dalībnieki vēl var pieteikties pie kopas priekšnieka O. Sissas līdz š. g. 10. oktobrim. Vecās derības kurss 20 lekcijas. Jaunās derības kurss 20 lekcijas.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd 301 Burlingame Ave

10. oktobrī, plkst. 7. vakarā Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma kopīgs kafijas galds. O. Sissas referāts „Sējēji un pļāvēji."

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

25. oktobrī, plkst. 11 dienā dievkalpojums. Referāts. Kafijas galds.

Santa Rosā, Betlemes nama baznīcā, Tupper ielā 733

11. oktobrī, plkst. 2 dienā Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPRIECIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens - eļļas apkure, dubultgarāža. Kopējā cena $15.500, iemaksa $2.000.-

St. Clair — Westmount: Jauna moderna trīs dzīvokļu māja, ūdens - eļļas apkure, plats iebraucamais ceļš. Iemaksa $7.000.-. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

Kingston Rd. — Borden: Atsevišķs dubultķieģeļu — 5 istabu bungalovs ar pagrabā izbūvētu trīs istabu dzīvokli, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopējā cena $13.500.-, iemaksa $2.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Lielāku atsaucibu baznicas darbam

Vēstule no Anglijas par jaunākiem sabiedriskās dzīves notikumiem.

(A.P.) — Luterāņu studiju centrā Hothorpā latviešu luterāņu draudžu darbinieku konference pēla vienprātībā pieņēmusi vairākas svarīgas rezolūcijas. Tās konference aicina visas draudzes pieturēties pie vienveidības un Latvijas baznīcas kārtības — draudzei līdzi sakot Ticības apliecību un Mūsu Tēvs lūgšanu.

Draudzes darbiniekiem jāaicina draudzes locekļi apmeklēt dievkalpojumus un vismaz 2—3 reizes gadā nākt pie dievgalda. Īstā piederības zīme pie draudzes ir kārtīga nākšana pie dievgalda. Tikai tie, kas pieder pie dievgalda kopības, var būt draudzes amatos.

Draudzi vēlams iedalīt apgabalos, kas būtu draudzes darbinieku pārziņā, apmeklējot draudzes locekļus un informējot draudzes mācītāju, ja vajadzīgs viņa apmeklējums. Tiem, kas slimības dēļ nespēj baznīcu apmeklēt, būtu noturami mājas dievvārdi, pieņemot arī pie dievgalda. Ir nopietni jādomā par draudžu patstāvību un neatkarību. Pēdējos 10 gados strauji auguši draudzes locekļu caurmēra ienākumi. Ikvienam būtu nopietni jāpārdomā — vai es arī esmu vairāk atbalstījis savas draudzes un visas mūsu baznīcas darbu? Blakus obligātām gada maksām, draudzēs ievedama aplokšņu sistēma — ar aplokšni katrai nedēļai, to nododot dievkalpojumā, lai tā visi draudzes locekļi piedalītos draudzes izdevumu segšanā pēc savām spējām.

Konference arī pārrunājusi bērnu un jaunatnes darba jautājumus, aicinot vecākus saviem bērniem jau no agras bērnības mācīt lūgšanas, garīgas dziesmas un mūsu ticības pamatus. Pieņemts atzinums, ka visiem bērniem obligāti jāapmeklē latviešu skola, par ko jārūpējas vecākiem.

☆

Pašreiz Anglijā viesojas kritiķis Jānis Rudzītis no Zviedrijas, lasot referātus par mūsu sabiedriskās un kultūras dzīves problēmām trimdā un dzimtenē. J. R. jau viesojies Daugavas vanagu dienās Lemingtonā un Londonā un viņa referāti vēl paredzēti Bradfordā, Lidsā, Lesterē, Notinghamā un Korbijā.

Londonas universitāti ar M. B. un B.S. gradiem medicinā beidzis Pēteris Ivanāns. Jaunais ārsts pašreiz strādā Karšaltonas Sv. Heliera slimnīcā, Kentā. P. I. dzimis 1940. g. 8. martā un dzimteni atstājis 4 g. vecumā. Viņa tēvs bija ilggadīgs Abrenes apr. tautskolu inspektors. Arī māte strādājusi par skolotāju.

☆

Latv. Nacionālās padomes Lielbritanijā pārziņā esošās Latviešu mājas Almēlijā līdzšinējam vadītājam Jānim Skujēvicam aizejot pensijā, par jauno pārzini apstiprināts šīs padomes bij. loceklis Arvīds Strazdiņš. Izteicot J. Skujēvīcam pateicību par viņa pūlēm un nozīmīgo darbu, kas ieguldīts, LNPL pr-dis A. Abakuks paziņoja, ka Latviešu mājas komiteja un padomes prezidijs nolēmuši J. Skujēvicu atzīt par mājas goda iemītnieku. Viņam piešķirti arī līdzekļi veselošanās ceļojumam nākošā g. pavasarī.

☆

Sava mūža 60. g. slieksni pārkāpusi Latv. operas bij. baletēze Sira Jirgene — dzejnieka Pētera Aigara mūža biedre. Savā laikā baletu S. J. mācījusies Rīgā pie Sergējeva, bet skatuves gaitas sākusi Dailes teātrī. Drīzi pēc tam S. J. redzam jau Nac. operā — sākumā kordebaletā, vēlāk solo lomās, un opera kļūst darbalauks viņas vispusīgajam talantam. Vēlākos gados S. J. strādā arī par paidagoģi operas baleta skolā un arī dažās privātstudijās. S. Jirgenes audzināto baletdejotāju skaits sniedzas vairākos simtos, to vidū vai visa baleta jaunā paaudze.

*

„Vēl šodien, pēc 20 gadiem, skaidri redzu Zuikas vīru kora sākumu — 1944. g. rudenī Kurzemē, kur kalpošanu tēvzemei savijās ar kalpošanu latviešu dziesmai," atminās kavējas viens no trim vēl kora vienībā palikušiem šīs vienības dibinātājiem— J. Pālītis, kas savas trimdas gaitas vada Anglijā. „Tas bija Dundagā, kur pēc smagām un grūtām dienām frontē mūsu vienībai bija piešķirta atpūta. Jau pēc dažām dienām sākām cilāt domu par kora dziedāšanu. Robarts Zuika bija ļoti ieinteresēts un uzņēmās diriģenta pienākumus. Taisni pirms 20. g. jaunu kaŗotāju pulks dziedāja milestību pret savu zemi un latviešu dziesmu Dundagas baznīcas dievkalpojumā.

1945. g. pēc kapitulācijas dziesmas stiprina kaujas biedrus Putlosas nometnē. Pēc gūstniecības gaitām dziedātāju kodols apmetas Lībekā. Šis posms uzskatāms par spožāko visā kora vēsturē, jo dziedātāju skaits tad bija viskuplākais, tajā iestājās dziedātāju izlase.

Jauns darba posms sākās, kora dalībnieku majoritātei pārceļoties uz Angliju. Sākuma gados kori diriģē V. Baštiks, R. Zuikam izceļojot uz ASV, diriģenta pienākumus uzņemas pašu dziedātāju saimes dalībnieks Vilis Lācis, kas dziesmu vienību sekmīgi vada līdz šai dienai.

Zuikas koris 2 reizes piedalījies starptaut. mūzikas festivālā Langolenā, uzstājies BBC raidītājā, koncertējis Vigmora aulā Langolenā, uzstājies BBC raidītājā Beļģijā un Vāciju un nule kā piedalījies Eiropas lieiajos dziesmu svētkos Hamburgā.

TREŠĀS DV DIENAS ANGLIJĀ

Vidusanglijas pilsētā Lemingtonā 26. un 27. septembrī 3. DV dienās bija pulcējušies ap 500 tautiešu. Auditoriju apsveica Lemingtonas pilsētas galva N. Sleiters, kas piedalījās arī svinīgajā vainaga nolikšanā pie Kritušo karavīru pieminekļa.

Lielākais notikums bija svinīgā junda un sekojošais koncerts sestdienas vakarā, 26. septembrī, kas noritēja pilsētas nama galvenajā zālē. Atskanot taurētāja signālam, Koventrijas nodaļas vanagi J. Veidemanis, A. Olekšs un F. Cīrulis ienesa DV organizācijas tradicīju karogu, kas ir Latviešu leģiona 32. kājnieku pulka kaujas karogs. Ievada vārdos DV Centrālās valdes priekšsēža 2. vietnieks un DVF valdes pr-dis Dr. L. Rumba aicināja palikt uzticīgiem Latvijai, dotajam zvērestam. Tad pr-dis Rumba ziņoja jundas pieņēmējam LKOK plkv. A. Skurbem, ka DV Anglijā ir gatavi darbam un cīnai par Latvijas brīvību.

Pulkvedis mudināja pievērsties vanadzēnu kopu izveidošanai un to audzināšanai, jo tā ir mūsu nākotne.

Pirms koncerta pilsētas galvu Normani Sleiteru (Norman Slater), pilsētas valdes darbiniekus un sabiedrības redzamākos pārstāvjus, kā arī kuplo tautiešu saimi apsveica zemes valdes pr-dis L. Rumba. No daudzu simtu mutēm vareni izskanēja Latvijas un Anglijas himnas. Tad sanāksmi sveica pilsētas galva N. Sleiters.

Koncertēja Zuikas vīru koris un Gaiziņa vīru ansamblis — apvienoti, diriģentu V. Lāča un E. Dambja vadībā.

Bradfordas nodaļas tautas deju kopa Sakta V. Rulliņas vadībā deva 3 tautas deju priekšnesumu, kam mūzikālo pavadījumu deva akordeonists R. Gabaliņš. Koncertam izskanot, Bradfordas nod. latviešu skolas audzēkne Daina Krobacha kustībām attēloja latviešu tautas dziesmu virkni pēc J. Mediņa mūzikas. Balles laikā Sakta deva vēl dažu tautas deju priekšnesumu.

Atsevišķa žūrija par DV dienu karalieni nominēja Vitu Medni, bet viņas galma dāmām Ritu Otto un Māru Tauriņu.

DVF delegātu pilnsapulci sestdienas rītā pilsētas nama zālē atklāja zemes valdes pr-dis L. Rumba, un tanī piedalījās 39 delegāti ar 46 mandātiem, kas no 23 nodaļām un kopām pārstāvēja 1814 biedrus. Sapulces dalībniekus apsveica Koventrijas nodaļas valdes pr-dis Žanis Lieģis, kas arī bija visu 3. DV dienu galvenais kārtotājs. Sapulcei rakstveida sveicienus bija piesūtījuši DV CV vārdā pr-dis plkv. V. Janums un sekr. J. A. Bērziņš, CV pr-ža 1. vietnieks un DV ASV valdes pr-dis maj. V. Hazners, bet no Spānijas — DVF vanadžu nodaļas vadītāja M. Ķeņģe un DVF revīzijas komisijas loc. S. Lindiņš. Pēc tam sapulcējušos uzrunāja sūtniecības darbinieks un bijušais ilggadējais DVF valdes loceklis mag. iur. Ē. Žilinskis.

Par valdes darbību ziņoja pr-dis L. Rumba. DV Anglijas saimē pašreiz 2084 biedri. Goda priekšsēdim nel. sūtnim Kārlim Zariņam 4. dec. DV namā Londonā uzstādīs piemiņas plāksni. Š. g. 8 mēnešos aprūpei Anglijā izdotas 544 mārc., palīdzībai Rietumvācijā nosūtītas 100, bet tādam pašam nolūkam aiz dzelzs aizkara — 200 mārc. Šim nolūkam vasaru ziedojumos ienākušas 342 mārc. Pie nodaļām darbojas 15 latviešu skolas, pastāv 18 bibliotēkas un darbojas kupls skaits paškarbības vienību. Vanadzēnu kopas pastāv pie Lidsas, Stokportas, Česterfildas un Koventrijas nodaļas. 12 nodaļu atsevišķi un kopēji apkārtraksti resp. biļeteni aizsniedz 24 nodaļu biedrus. Ārējā informācijā lielus veikumus uzrādījuši: Ārējās inf. daļas referents J. Rolavs un preses referente M. Ausala.

Par DVF Londonas namu un klubu ziņoja Saimniecības daļas vad. G. Rītiņš.

Iekšējās inf. daļas vad. J. Frišvalds vēl izteicās par DV Mēnešraksta izdošanas pārkārtojumu, grāmatas „DV 20 gados" izdošanu un ieteica apsvērt, vai turpmāk, sadarbojoties ar baltiešu un eventl. citu šīs zemes tautu trimdinieku vadības institūtiem, Aizvesto atceres politiskā rakstura sanāksmes neaizstāt ar Apspiesto tautu dienas resp. nedēļas atzīmēšanu.

DVF revizijas komisijas ziņojumu nolasīja Kr. Krūmiņš.

Pārrunājot aprūpes jautājumu, izskanēja doma, ka t.s. morālā aprūpe ir tikpat svarīga kā materiālā, ka vispirms jācenšas izmantot visas atbalstu materiālās iespējas, ko piedāvā, un uz kurām mums tiesības kā Brit. iedzīvotājiem, H. Rītiņa ieteica vairāk domāt tieši par jauno paaudzi, par skolām; nodaļām atbalstīt — lai viena latviešu skolas saime varētu materiāli iespēt kādreiz aizbraukt ciemos pie citas skolas, lai mūsu bērni tā jau mazatnē iepazītos.

Sestdienas rītā sāktās un arī vēl svētdienas rītā turpinātās — plašās sporta sacensības pārzināja DVF sporta vad. A. Freimanis. Uzvarētājiem balvas pasniedza DVF valdes pr-dis L. Rumba un sporta vad. A. Freimanis.

Svētdienas rītā nolika vainagu pie pilsētas kritušo karaviru pieminekļa, un te piedalījās pilsētas galva N. Sleiters ar kundzi, LAK EC prezidija pr-dis A. Abakuks, vanagi un vanadzes. Dievvārdus pie pieminekļa teica māc. Juris Jurģis. Vainagu nacionālās krāsās ar sarkanbaltsarkanu lenti nolika DVF valdes pr-dis L. Rumba un Koventrijas nod. valdes pr-dis Lieģis. Notikumu filmēja britu televīzijas (ITV) raidījumam.

Pēc māc. J. Jurģa vadītā svētbrīža DVF valdes priekšsēdis Rumba pasniedza DV zelta nozīmi Halifaksas nodaļas valdes pr-dim Elmāram Miķelsonam. Pr-dis Rumba vēl paziņoja, ka DV zelta nozīme piešķirta DVF darbvedim I. Ādleram.

Svētdien referēja pazīstamais latviešu literatūras kritiķis Jānis Rudzītis no Zviedrijas par tematu Dzimtenes un trimdas sakaru problēmas. Referents aprādīja, ka Latvijas okupantu vēršanās kā pret tautas dzīvības pavedieniem dzimtenē, tā uzbrukumu veidi mūsu trimdas saimei ir tagad daudz rafinētāki un bīstamāki nekā Staļina režīma laikā, kad komūnistu mērķi — iznīcināt un apklusināt — centās sasniegt gluži fiziskiem līdzekļiem. Tālab nevaram pieņemt argumentu, ka — „tagad vairs tā nav kā bija toreiz . . .," jo tādiem pieņēmumiem vienkārši nav seguma.

Došanās apciemojumos uz okupēto Latviju principiāli nozīmē ne tikai pastāvošās okupācijas akceptu resp. samierināšanos ar to, bet arī būtībā atteikšanos no politiskā trimdinieka statusa, ko Šveices valdība pērnā gada beigās tieši norādīja turienes ungāru bēgļiem — runājot par Ungārijas apmeklējumu.

Mēs, kas sevi uzskatām par politiskiem bēgļiem — esam kara stāvoklī ar Latvijas okupantiem, un šeit nav pieļaujama frontes līnijas pāriešana legāliem līdzekļiem resp. ar mūsu ienaidnieka. svētību.

J. Rudzīša atzinums bija, ka nedrīkstam darīt neko, ko varētu iztulkot par okupācijas režīma atzīšanu.

J. F.

PAR PATVAĻĪBĀM MĀKSLAS INTERPRETĀCIJĀ

(Turpinājums no 3. lpp.)

cijas. Zēl, ka autors nav uzrādījis filozofu vārdus, kas šādu „silloģistiskās filozofijas" virzienu pārstāvētu. Līdz šim ar tādu nodaļu filozofijā vēl nav izdevies sastapties.

Pagaidām varam tikai konstatēt, ka silloģismu oponents pats sapinies loģiskos samezglojumos. Pēc neveiksmīgas ekskursijas formālā loģikā viņš pāriet uz vēl riskantākiem apgalvojumiem, skaŗot transcendentālās loģikas sfairu, bet ar vēl bēdīgākiem rezultātiem. Viņš saka: „Ir nepareizi, kā to savā rakstā apgalvo A. Avenājs, ka internacionālās mākslas autors ir tikai abstrakti domājams jēdziens," un dod tam „vienreizēju" izskaidrojumu. Neapjaušot starpību starp formālo un transcendentālo loģiku, starp parasto (formālo) un tīro (transcendentālo) abstrakciju, (ko Kants nosauca par tīrās domāšanas katēgorijām), tas viņu nekavē izdarīt viskontroversālāko secinājumu, kas jau ir pat ārpus katras loģikas. Viņš secina: „Vispirms jau nevarētu pielīdzināt „autoru" „jēdzienam." Nevarētu teikt, ka kas konkrēts (autors) un abstrakts (jēdziens) ir viens un tas pats (?!) — O, sancta simplicitas!

Ja jau jēdzienam par kaut ko (lietu) reālitātē nekas neatbilst, ja starp jēdzieniski domāto objektu un pašu objektu nav savstarpējas sakarības, tad jēdzieni vispār ir lieki. Bet kā tad mēs orientētos pasaulē? Kā domāšana vispār būtu iespējama? Kā bērns varētu pazīt savu māti, ja viņam jēdziens par māti būtu kas cits nekā pati māte? —

T. Ķiķaukas rakstā par daudz paradoksālu apgalvojumu, lai uz tiem iespētu atbildēt. Piem. balstoties uz latviešu sociālkritiķa Jansona - Brauna kādu nenozīmīgu piezīmi, secināts par senu kultūras un nacionālisma antagonismu (paradoksu). Atbildēsim: kultūras un nacionālisma paradokss ir tikai rētoriska figūra, pretrunu te nav, jo pašu kultūru ir radījušas tautas (nācijas). — Drīzāk paradokss ir, autora apgalvojumā, ka mūsu 30-to gadu gleznieciba ir tuvojusies sociālam reālismam. Kā tas varēja gadīties un kas tāds sociāls reālisms? Pat Krievijā komūnisti tam vēl nav atradu šī definīciju, kas kaut cik atšķirtos no partijas saukļiem.

Par tautas rakstiem teikts: „. . . visa mūsu latvisko rakstu simbolika ir tik abstrakta, cik nu varētu būt." Simbolika, protams, vienmēr ir abstrakta; bet kas domāts ar „tik abstrakta, cik nu varētu būt," skaidrības pietrūkst. Vai tas nozīmētu ko vairāk nekā parasto (ģeometrisko) abstrakciju? Un ja tas ir kas vairāk, tad tieši kas? Kaut kas atbildei līdzīgs lasāms tālāk: „Bezpriekšmetiskā tēlotāja mākslas izpratne ir redzama mūsu tautas rakstos visiespaidīgākā veidā." Ja nu tas tā ar tautas rakstu „bezpriekšmetīgo izpratni" un ja tam var ticēt, tad jau iznāk, ka latvisko rakstu abstrakcija turpat par krietnu gadu tūkstoti ir aizsteigusies priekšā tai atpalikušai bezpriekšmetīgai tēlotājai mākslai, ko tikai tagad citi apķērušies saukt par modernu mākslu. Tiktālu viss būtu labi, ja tik arī mūsu etnografi tādam izskaidrojumam pievienotos.

Ir neiespējami paiet garām arī tādam patvaļīgam apgalvojumam kā: „Klasiskā māksla nav internacionāla māksla resp. starptautiska māksla. Klasiskā māksla ir universāla." — Absurds! Kāds „universālisms" vai „internacionālisms" ir radījis klasisko mākslu? Klasiskā māksla — šī pilnīgākā idejas un formas, gara un matērijas (dabas) harmoniskā līdzsvarojuma māksla — šī māksla ir dzimusi Grieķijā un mirusi līdz ar senajiem grieķiem. Tā ir baudījusi universālu apbrīnu, daudz kārt mēģināta atdarināt (vistiešāk romiešu mākslā, bet mazāk veiksmīgi vēlākā franču neo - klasicismā, taču oriģināli tā ir sengrieķu nācijas aistētiskā skaistuma izjūtas un gara radītā māksla, kas reiz bijusi un kas vairs nebūs. Varena liecība tam, ka vienas nācijas radītā māksla var kļūt universāli atzīta un apbrīnota.

Vispēdīgi jāatgriežas pie visnepatikamākā T. Ķiķaukas raksta, kam ar nolūku sākumā pagājām garām, lai neradītu disonances, kas tālākās diskusijas padarītu neiespējamas. Tas zīmējas uz oponenta rīcību, kam presē nav precedenta, bet ko varētu varbūt apzīmēt par stratēģiju, pēc kuŗas pat šaujot tukšā gaisā var nemaldīgi trāpīt mērķī.

Apgalvojis sava raksta pirmaja teikumā par manu spriedumu „virspusību un nepamatotību," T. Ķiķauka, ironizējot par fiktīvā glezni it kā skatīto rīju un pirtiņu, tūliņ citē (pēdiņās) sekojošu citātu par bērzu birzi, kuŗa „momentā kļūst par latvisku skatījumu, kas pilns latviskās gaisotnes mirgo ar latvisku gaismu." Lasi un brīnies! (lai kā ar to „gaisotni," bet pareizi latviski var: mirgot gaismā, nevis: mirgot ar gaismu). Kādam autoram pieder šis ērmots citāts, kam būtu jāpierāda mana apgalvojuma „virspusība un nepamatotība?" Mans tas nav. Cits autors tam nav uzrādīts.

Vajaga būt ciniķim, lai pēc tāda fiktīvi izgudrota citāta vēl ciniskāk secinātu, ka „šādas frazes parasti neko nepasaka, jo tās ir pašu rakstītāju subjektīvas iztēles izgudrojumi." Tiešām izgudrojumi! Bet kas ir izgudrojuma autors? Un kā tas sakņo ar preses ētiku?—Bez pieminētā „citāta" mans raksts vēl izraibināts ar tādām oponenta „izvilkumu" svešām spalvām kā: „latviskā skatījuma īpatnībām," „latviešu gaisotnes daudzumu," „būtiski latvisko esmi" u.c., kādu manā rakstā nav, bet tie citēti kā nepārprotami izvilkumi no mana raksta. Kā tas izskaidrojams? . .

Presē to darīt ar šādiem paņēmieniem nozīmē ne vien diskriminēt autoru, bet arī maldināt lasītājus.

INTER TRADE EXPRESS CORP.
BEZMUITAS SAIŅSI UZ LATVIJU

Mēs piedāvājam jums labākos pārtikas saiņus jūsu piederīgiem Latvijā. Pārtika ir labākās kvalitātes. Izvēle ir plašāka nekā iepriekšējos gados. Mums ir standartsaiņi un varam tos arī sagatavot pēc jūsu vēlēšanās. Piegāde 3 nedēļu laikā, apdrošināti un garantēti. Piesūtām parakstītas saņemšanas zīmes. Visi saiņi tiek piegādāti par brīvu. Padomju iestādes atgādina, ka saiņu skaits vienai personai nav ierobežots.

LABS un DAUDZ US $31,56

11 mārc. kviešu miltu, 6,5 mārc. rīsu, 9 mārc. žāvēta beikona, 4,5 mārc. žāvēta šķiņķa, 1 mārc. kakao, 1 mārc. zivis tomātu mērcē.

Lūdzu pieprasiet par brīvu mūsu jaunāko katalogu, tajā ir visplašākā izvēlē pārtika, angļu tekstilpreces, apģērbi, saimniecības piederumi un daudz citu dāvanu.

NAUDU UZ LATVIJU
Pilnīga garantija. Piegāde 2 nedēļu laikā. Pilna izmaksa. Nav atvilkumu. Parakstīta kvīts.
Pēc kursa: 9 rubļi-US $10,00
Nodeva līdz $30,00 — $2.75
pāri $30.00 — 10%
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23-rd Street,
New York, N.Y. 10010, USA

Mums ir pieredze, apkalpojot tūkstošiem latviešu šajos desmit gados. Mēs esam apdrošināti priekš jums un drošībai.

Canada Savings Bonds
1964
Noguldījums, kas jūs nepievils.
Available at any branch of
THE TORONTO-DOMINION BANK
Where people make the difference

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
Dib. 1915. g.
Licencēta no VNESHPOSYLTORG
Augstākās kvalitātes padomju preces tieši no USSR noliktavām. Zemas cenas. Bez muitas. Parakstītas kvītis. Ātra piegāde.

PILNĪGA GARANTIJA
Motoc. JUPITER (ar blakusvāģi) ..... $ 188,88
Šujmašīna TULA (12 dūr.) $48,88
Telev. aparāts RECORD (15 lamp.) 179.66
Plašā izvēlē brīnišķīgas dāvanas, pārtikas preču saiņi. GR 3 ..... US $25.00
22 mārc. kviešu miltu, 4,5 mārc. salami desas, 7 unces kafija (1 kanna), 400 cigaretes.
AUGSTĀKĀ LABUMA TEKSTILIJAS
Pieprasiet LATVIEŠU VAI ANGĻU VALODĀ PILNĪGU KATALOGU

NAUDA UZ USSR
PILNA IZMAKSA.
BEZ ATVILKUMIEM.
Parakstīta kvīts. Piegāde 2 nedēļās. Pilna garantija. Licencēta no BANKING (N.J.) un nodrošināta par $20,000.00. Pēc kursa: 9 rubļi par US 10.00. Nodeva līdz $ 30.00 $2.75, pāri $30.00 10%.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
118 East 28 Street, New York, N. Y.
MU 9-0598. Atvērts no plkst. 9—5.30, sestd. 9—1.
GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Briad Street. Newark, N. J., U.S.A.

Montreālas
KONC
sestdien, 24. oktobrī, plkst. 7.30
(Lansdo
Soliste Zenta Tilga (soprāns). Pi
Diriģents:
Ieejas maksa: Pirmā vietā
Studentiem un
Vietas nebūs numurētas. Ieejas ka
iepriekšpārdošanā DV apgād
Venus
VALUDE
Domājiet jau laikus
Sākot ar novembri,
pasūtinājumu izpildī
Zelt
964
Pieprasiet latvisko
VENUS PUKU
Z
sak
vaja
Latviešu k
Ādas izstr
231 Roncesvall
LE 4-4645; LE
AUSTRA ŠM
DĀMU FRIZIERSALO
737 Bloor St., W., pie Grace, Toro
AMERIKAS LATVIEŠU
BOSTONAS ANSA
viesizrāde
TORONTO
sestdien, 17. oktobrī, pl. 8. vakarā Ce
auditorijā, Harbord un Lippincott
HUGO KRUMIŅA
komēdija 3 cēlienos, 4 a
Maest
no Rucav
Režisors REINIS BIRZGA
Skatuves gleznotājs ARDIS VI
Tēlotāji: Ance Rozīte, Rasma Birzga
Reinis Birzgalis, Valfrīds
Vītols.
Biletes: $3., 2.50 un 2. iepriekšpārdo
veikalā, 858 Bathurst St. Telef
rādes dienā, 17. oktobrī, stundu
ieejas. Skolēniem puscenas.
TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai sa
iespiedumdarbus citur, saz
LATVIJA - AMERIKĀ - S
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪG
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU V
KONCERTU PROGRAMMA
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU
VĒSTULU VEIDLAPAS
GRĀMATAS, ŽURNA
Labs darbs. — Mērenas
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NOD
491 College St., Toronto
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

SAVUS ĪPAŠUMUS!

...en: Atsevišķs dubultkiegeļu ...ar pagrabā izbūvētu trīs ista... ...e, privāts iebraucamais ceļš. ...iemaksa $2.500.-

...KĪEM UZ 3 GADIEM UZ ...ZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

...ANGLIJĀ

...gu pie pilsētas kritušo karavīru ...pieminekļa, un te piedalījās pil... ...sētas galva N. Sleiters ar kun... ...tzi, LAK EC prezidija pr-dis A. ...Abakuks, vanagi un vanadzes. ...Dievvārdus pie pieminekļa tei... ...ca māc. Juris Jurģis. Vainagu ...nacionālās krāsās ar sarkanbalt... ...sarkanu lenti nolika DVF valdes ...pr-dis L. Rumba un Koventrijas ...nod. valdes pr-dis Liegis. Noti... ...kumu filmēja britu televīzijas ...(ITV) raidījumam.

Pēc māc. J. Jurģa vadītā svēt... ...brīža DVF valdes priekšsēdis ...Rumba pasniedza DV zelta no... ...zīmi Halifaksas nodaļas valdes ...pr-dim Elmāram Miķelsonam. ...Pr-dis Rumba vēl paziņoja, ka ...DV zelta nozīme piešķirta DVF ...darbvedim L. Ādleram.

Svētdien referēja pazīstamais ...latviešu literatūras kritiķis Jā... ...nis Rudzītis no Zviedrijas par ...ematu Dzimtenes un trimdas ...sakaru problēmas. Referents ap... ...rādīja, ka Latvijas okupantu ...ērsāšanās kā pret tautas dzīvi... ...bas pavedienjem dzimtenē, tā ...uzbrukumu veidi mūsu trimdas ...laimēt ir tagad daudz rafinētāki ...un bīstamāki nekā Staļina re... ...ima laikā, kad komūnistu mēr... ...ķi — iznīcināt un apklusināt — ...centās sasniegt gļuži fiziskiem ...līdzekļiem. Tālab nevaram pie... ...ņemt argumentu, ka — „tagad ...gaiss tā nav kā bija toreiz . . .," ...jo tādiem pieņēmumiem vien... ...gārši nav seguma.

Došanās apciemojumos uz ...okupēto Latviju principiāli no... ...mē ne tikai pastāvošās okupā... ...cijas akceptu resp. samierināša... ...nos ar to, bet arī būtībā atteik... ...šanos no politiskā trimdinieka ...stāvokļa, ko Šveices valdība pēr... ...ējā gada beigās tieši norādīja tu... ...rienes ungāru bēgļiem — runā... ...dot par Ungārijas apmeklēšanu.

Mēs, kas sevi uzskatām par ...politiskiem bēgļiem — esam ka... ...tā stāvoklī ar Latvijas okupan... ...tem, un šeit nav pieļaujama ...frontes līnijas pāriešana legā... ...liem līdzekļiem resp. ar mūsu ...naidnieka svētību.

J. Rudzīša atzinums bija, ka ...jebkādam darīt neko, ko varē... ...tu izvilkot par okupācijas režī... ...ma atzīšanu.

J. F.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

Dib. 1915. g.
Licencēta no VNESHPOSYLTORG

Augstākās kvalitātes padomju preces tieši no USSR noliktavām. Zemas cenas. Bez muitas. Pārakstītas kvītis. Ātra piegāde.

PILNIGA GARANTIJA
Motoc. JUPITER (ar blakusvāģi) ..... $ 188,88
Šujmašīna TULA (12 dūr.) $48,88
Telev. aparāts RECORD (15 lamp.) $279.66
Plašā izvēlē brīniškīgas dāvanas, pārtikas preču saini. GR. 3 ..... US $25.00
22 mārc. kviešu miltu, 4,5 mārc. salami desas, 7 unces kafija (1 kanna), 100 cigaretes.

AUGSTĀKA LABUMA TEKSTILIJAS
Pieprasiet LATVIEŠU VAI ANGĻU VALODĀ
PILNĪGU KATALOGU

NAUDA UZ USSR
PILNĀ IZMAKSĀ
BEZ ATVILKUMIEM.
Parakstīta kvits. Piegāde 2 nedēļās. Pilna garantija. Licencēta no BANKING (N.J.) un nodrošināta par $20,000.00. Pēc kursa 9 rubļi par US 10.00. Nodeva līdz $ 30.00 $2.75, pāri $30.00 10%.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
118 East 28 Street, New York, N. Y.
MU 9-0598. Atvērts no plkst. 9—5.30, sestd. 9—1.
GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Briad Street. Newark, N. J., U.S.A.

Montreālas vīru koŗa JUNDA

KONCERTS

sestdien, 24. oktobrī, plkst. 7.30 vakarā. Parkdale ģimnazijas auditorijā (Lansdowne & Queen).

Soliste Zenta Tilga (sopráns). Pie klavierēm brīvmāksliniece Rita Šēfere.

Diriģents: Daumants Vītols.

Ieejas maksa: Pirmā vietā un balkonā $ 2., otrā vietā $ 1.50.
Studentiem un skolniekiem puscenas.

Vietas nebūs numurētas. Ieejas kartes saņemamas sarīkojumā uz vietas, bet iepriekšpārdošanā DV apgāda birojā (Latviešu namā), Calla un Venus puķu veikalos.

Visus laipni aicina DV Toronto saime.

LOTUS PUĶU VEIKALS
AR KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SALONU
pārcēlies
uz 858 Bathurst St., vienu bloku ziemeļos no Bloor St.

TĀLRUNIS LĪDZŠINĒJAIS — LE 3-3884

Gaidīsim klientus jaunajās pagaidu telpās, bet rudenī atkal vecajā vietā, paplašinātā veikalā modernā jaunceltnē.

ARVIDS TIRUMS

LOTUS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
UN MĀKSLAS SALONS CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911. (Arī pēc darba)
SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.
Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi, skulpturas, ēļļas gleznas u.c.
KĀRLIS SVEILIS

Domājiet jau laikus par Ziemsvētku dāvanām.
Sākot ar novembri, būs grūtības ar jūsu pasūtinājumu izpildīšanu.
Zeltkalis ANTONS KIVLENIEKS
964½ Bloor Str. W., Toronto 4, Ont. tālr. 533-2837
Pieprasiet latvisko rotu katalogu.
LATVISKAS ROTAS — DIMANTI — PULKSTEŅI — GRAVĒŠANA

Krizantēmu BALLE
Spēlēs: LOS CHIQUITOS orķestris
Rudenīgas puķes.
Vasariga mūzika.
Ziemas dzērieni.
Pavasara gars.
17. oktobrī, pl. 8.00 vak. LATVIEŠU NAMA
491 College St. Toronto.
Ieeja $ 2.00

Nule saņemtas grāmatas
E. Dunsdorfs un A. Spekke — LATVIJAS VĒSTURE 1500 — 1600 ..... $ 15.00
Z. A. Ozols — LATVIA — A Selected Bibliography .... $ 2.15
CEĻI — Literātūras zinātne — rakstu krājums ..... $ 3.20
DV grāmatnīcā,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

VENUS PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
Latviešu keramika.
Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRĒ TV par $ 8.- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 13 gadus
PL 9-0266.

Toronto Window MFG Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Kur ir izdevīgākā automobiļu iepirkšanās vieta?
Pie ROBERTSON MOTORS LTD.
1515 DANFORTH AVE, TEL. 466—1131
Lielā izvēlē: 1965. g. — CHEVROLET un OLDSMOBILE — vieglie un piegādes modeļi.
Automobiļu pircējiem izgādājam aizdevumus par visminimālākiem procentiem.
Pārstāvis: H. PLAUDE, tel. mājās 757—2714

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona ģaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

Diplomēts mūzikas skolotājs
IMANTS RAMIŅŠ
ARCT
māca
vijoles spēli
un
mūzikas teorētiskos priekšmetus.
TĀLR. 421—7894, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-8354 (mājās).

J. KREIĻA FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

ALFRED ŠTIKUTS REALTOR 481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

PĀRDODAMAS
2 vasaras mājas ļoti labā medību un makšķerēšanas rajonā (Apsley), 120 jūdzes no Toronto.
Zvanīt GA 1-4986, vakaros.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
ALEX DOORS
pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.
VEIC PĀREJOS KOKA DARBUS.
Tel. 769-2156, Toronto. A. BEIZAKS.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

PAGATAVO
KAŽOKUS
uz pasūtinājumu, pārtaisa un labo.
Tel. OX 8-3280, Toronto

BLOOR — RUNNYMEDE
Izīrējams
DZIVOKLIS:
3 istabas, virtuve, vannas istaba.
Parkošanas iespējas.
Ļoti skaista vieta.
Zvanīt 769—7615, Toronto.

DUNDAS — INDIAN RD.
Izīrējama
liela mēbelēta frontes istaba.
Zvanīt RO 6-6348, Toronto.

DAŽĀDI

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-3447
NEKUSTAMI IPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5024.

Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

GEORGE A. FALLIS, Q.C., B.A., LL.B.
BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS & DOUGLAS
Barristers and Solicitors
EM 3-4451 365 BAY STR.

Krāsu un baltmelnās filmas
attīstīšana palielinājumi
duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM.3-6496

Reklāmas saini:
CENAS US DOLAROS

Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretes ..... $ 39.90
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc. $ 22.70
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.90
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku .... — 40 mārc. $ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. $ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 45.50
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 20.90
Nr. 44 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 36.50

Lūdzam adresāta vārdu un adresi rakstīt skaidri.

DAUGAVAS VANAGU SAINĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.
TEL.: 921—7121

Naudas pārvedumu vai čeku rakstiet uz „DAUGAVAS VANAGI" vārda.

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
BOSTONAS ANSAMBĻA
viesizrāde
TORONTO
sestdien, 17. oktobrī, pl. 8. vakarā Central Technicum auditorijā, Harbord un Lippincott ielu stūrī.
HUGO KRUMIŅA
komēdija 3 cēlienos, 4 ainās
Maestro no Rucavas
Režisors REINIS BIRZGALIS
Skatuves gleznotājs ARDIS VINKLERS
Tēlotāji: Ance Rozīte, Rasma Birzgale, Lolita Lejiņa, Reinis Birzgalis, Valfrīds Streips, Vitolds Vītols.
Biļetes: $ 3., 2.50 un 2.- iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 858 Bathurst St. Telefons: LE 3-3884, izrādes dienā, 17. oktobrī, stundu pirms izrādes pie ieejas. Skolēniem puscenas.

H. Rosay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

MŪSU MĪĻAIS

Alfreds Reneslācis

dzimis 1888. gada 13. aprīlī Sesavas Ķirkučos,
Aizsaules ceļos aizsaukts 1964. gada 23. septembrī Rīgā.

Viņa pieminai skumju virsū vainagu pin:

Nomodā esi un dzirdi: MĀTE, SIEVA un RADI LATVIJĀ,
Dievs Tavu sirdi DĒLS, MEITAS, MAZBĒRNI un CITI PIEDERĪGIE
Iesvaidīt nāks! ZVIEDRIJĀ, NORVĒĢIJĀ, KANADĀ un ASV.

TAGAD DABŪJAMS ARĪ KANADĀ.

ĪSTAS POĻU VODKAS UN LIĶIEŖI.

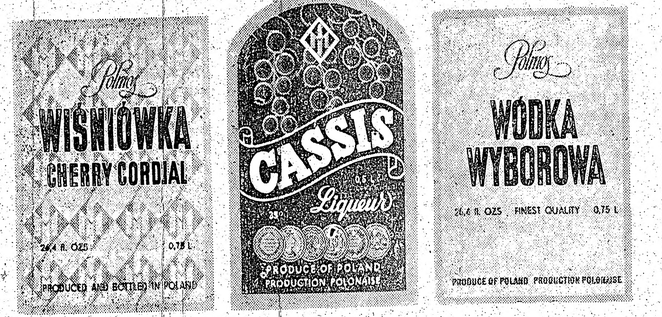

Wisniowka Cassis Wodka Wyborowa

Švirkmana dzīvība glābta

VĀCU VALDĪBA IESNIEDZA PROTESTU MASKAVĀ

Krievu čekistu uzbrukums ar iperīta kaujas gāzi Vācijas vēstniecības Maskavā darbiniekam Švirkmanim izraisīja plašus komentārus visā brīvajā pasaulē. Vācijas valdība iesniedza asu protesta notu krievu valdībai, pieprasot uzbrukuma izmeklēšanu un vainīgā sodīšanu. Bonna gan šo notikumu varētu dramatizēt tik tālu, ka tādēļ izjuktu paredzētais Hruščeva Vācijas apmeklējums, bet ietura piemērotu toni.

Daļa vācu preses komentātoru vai nu naivitātē vai nepārzinot Krievijas apstākļus, pieķērās kādai izteiktai hipotēzei, ka varot būt iespējams, ka kāda krievu opozicijas grupiņa ar šo atentātu vēlējusies Chruščeva Vācijas apmeklējumu izjaukt. Nav šaubu, ka uz Švirkmani izšauto iperīta ampulu čekisti saņēma pēc visai augsta krievu funkcionāra, ja ne paša Chruščeva, pavēles un tieši šim uzdevumam. Tas bija krievu valdības vadīts atentāts. Patiesībā šī akta nozīmes apzināta vai neapzināta mazināšana ir apkaunojoša Rietumu pašcieņai. Nekādas opozicijas ar iperīta pistolēm apbruņojumā Krievijai nav. Drīzāk gan var pieņemt, ka Chruščevs tieši vēlējies šādu provokācijas aktu, lai izpētītu Vācijas un citu valstu reakciju pirms došanās uz Bonnu. Notika tā, kā viņš bija kalkulējis — rietumos steidzās sameklēt maigākus argumentus.

Daļa komentātoru pamatoti norāda, ka krievu čekisti Švirkmani gribējuši nonāvēt atriebības dēļ, jo viņš uz Maskavu braucis regulāri, lai pārbaudītu, vai vācu vēstniecībā nav novietotas krievu noklausīšanās ierīces. Viņš tādas atradis.

Švirkmanis ārstējas Bonnas universitātes klīnikā un viņa veselības stāvoklis sāk uzlaboties, lai gan saindēšanās gadījumos ar iperītu sekas parādās pēc ilgāka laika. Sākumā domāja, ka viņam vajadzēs tieši ar iperītu aplieto vietu, resp. kreiso kāju amputēt, taču to izdevās glābt. Vācu drošības iestādes Švirkmanu un viņa ģimeni paklāvušas apsardzībai.

Mūsu draugs

KĀRLIS VĪTIŅŠ

DZIMIS 1893. G. 5. MAIJĀ AIZPUTES „KALEVĀS."
MIRIS 1964. g. 30. SEPTEMBRĪ TORONTO.

Apbedīts 1964. g. 3. oktobrī Toronto Jorkas kapsētā, latviešu nodalījumā.

Vējš augstākās priedes nolauza
Kas kāpās pie jūrmalas stāvēja . . .

F. un O. DZĒRVĪTIS, J. ROLAVA
un A. GRIBUSTA ĢIMENES.

Pēteris Dreiers

dzimis 1887. gada 4. novembrī Valkā,
miris 1964. gada 28. septembrī Toronto.

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU
DRAUDZES TORONTO
PALĪDZĪBAS FONDS.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Z. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

OLIMPISKĀS SPĒLES

18. Olimpiskās spēles sāksies 10. oktobrī, un tanīs piedalīsies 97 valstu sportisti. Pasaules labāko atlētu vidū būs arī samērā daudz latviešu, kas iedalīti vairāku valstu izlases vienībās.

Olimpiskās spēles atklās Japānas valdnieks Hiro - Hito. Tokio Olimpisko spēļu organizācijas komiteja aplēsusi, ka laikā no 10. oktobra līdz 24. oktobrim Olimpisko spēļu kopējais ienākums būs ap 515.000.000 dolaru, bet izdevumi Japānai sniegsies ap 2½ biljoni dolaru. Valdība un organizācijas komiteja maksās ⅓ izdevumu, bet pārējo daļu segs ziedojumu veidā lielie uzņēmumi un privātie ziedotāji.

Valdība dara visu iespējamo, lai tūristiem paliktu labas atmiņas par Japānu. Līdz šim lielākā daļa tūristu, kas iegriezās Japānā, bija bagātnieki, bet šoreiz vajrums būs tādu, kas ar maz līdzekļiem vēlēsies redzēt daudz.

Olimpiskā basketbola kvalifikācijas turnīrā vislabāk veicās Meksikai, kas ir pirmā vietā. Kanada, kas zaudēja pret Austrāliju un Meksiku, uzvarēja ar 88:45, Indonēziju ar 70:60, Taizemi ar 70:52 un Dienvidkoreju ar 73:65. Ar to Kanada kvalificējās olimpisko spēļu galvenajam turnīram. Labi veicies arī Austrālijai, kas kopā ar Kanadu dala otru un trešo vietu. Tātad latvieši Linde un Dancis redzēs Tokio.

RUDENS REKORDI MEDIBĀS

SIDRABENĒ (E) — Vieglatlētu rudens rekordu medībās gan izpalika jauni Kanadas latviešu rekordi, taču sacensības „atmaksājās" ar veselu virkni personiskajiem rekordiem un atlētu šī gada labākajiem sasniegumiem.

Atkal atzīmējamas izcilākā Kanadas volejbolista Jāņa Vilmaņa augstlēcēja spējas, kurš šoreiz ar 1,70 m pielieca Viesturu Treigutu, pie tam lecot ar futbola zābakiem, jo tūlīt pēc augstlēkšanas bija jādodas futbola laukumā. Veseŗa mešanā jauno personisko rekordu iespēja A. Kārkliņš, savu sezonas labāko sasniegumu E. Poltraks, K. Pavasars un jaunie talanti nopietni pievērsās trissolim.

Sieviešu sacensībās visātrāk skrēja, augstāk un tālāk lēca Kaiva Ceļdoma, lodes grūšanā savu sezonas labāko rezultātu krietni uzlaboja Velta Viškere un vispārējā klasē pirmo reizi „pierakstījās" Baiba Lorberga, šī gada Kanadas latv. jaunatnes m/s A grupas uzvarētāja.

Techn. rezultāti:

Vīriešiem: 100 m Pavasars 12,2, Pūpēdis 12,8, Lorbergs 13,4. Tāllēkš. Pavasars 5,51, Ziediņš 5,25, Pūpēdis 5,08. Augstl. Vilmanis 1,70, Treiguts 1,65, Ziediņš 1,55. Lodē Kārkliņš 11,23, Pavasars 8,77, Ziediņš 1,55. Lodē Kārkliņš 11,23, Pavasars 8,77, Ziediņš 8,73. Diskā Kārkliņš 28,08. Veserī Poltroks 35,53, Pūce 35,37, Kārkliņš 31,95 m. Trīssolī Pavasars 11,14, Ziediņš 10,98, Pūpēdis 10,79 m.

Sievietēm: 60 m Ceļdoma 8,8, Stūre 8,9, Lorberga 9,2. Augstl. Ceļdoma 1,35, Stūre 1,30, Lorberga 1,25. Tālēkš. Ceļdoma 4,43, Stūre 4,42, Lorberga 4,20. Lodē Viškere 9,47, Lorberga 8,04, Ulmane 7,47. Diskā Viškere 27,32, Ādmine 2,263, Ulmane 19,12 m.

K. VĪTIŅU . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

šiem, kas sākotnēji nezināja, kādas lielas priekšrocības iestāšanās leģionā dod, piemēram latviešu strēlnieku pulku cīnītājiem.

Kā cilvēks Kārlis Vītiņš bija sirsnīgs, saticīgs. Attieksmēs ar cilvēkiem vienmēr rīkojās tā, kā to diktēja viņa kristīgā sirdsapziņa. Par viņa dzīvi domājot, varam teikt, ka tajā viņš ir sekojis senai patiesībai: „Sirds — kurzemnieka gods."

Lai mīļajam draugam un krietnajam latvietim viegla svešās zemes smilts!

Arn. Lūsis

Kārlis Vītiņš dzimis 1893. g. 5. maijā Kurzemē, Vērgales pagastā. Apmeklējis skolu Aizputē, Kuldīgā, Liepājā. Viņa nodomu studēt Pēterpilī mežkopību pārtraucis pasaules karš. K. Vītiņš iestājas karaskolā un pēc tās beigšanas tiek nosūtīts uz Kaukazu, kur, revolūcijai uzliesmojot, cīnās pret sarkano armiju. Kaukazā Kārlis Vītiņš iepazīstas ar savu mūža draugu — Nadju, kas viņam uzticīgi sekojusi, kad 1923. gadā. Vītiņš atgriezās Latvijā — un kopā ar viņu, dažus gadus vēlāk, devusies arī ceļā uz Kanadu. Kanadā Vītiņš galvenokārt dzīvojis Torontō strādādams armijas apgādē un vadīdams nelielu tirdzniecības uzņēmumu. Pēdējos gados K. Vītiņš bieži bija spiests uzturēties slimnīcā. Mīris ar sirdstrieku 30. septembrī savā dzīvoklī. Guldīts Toronto latviešu kapu smiltainē.

CĪNĪTĀJI . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

nes pulciņš „Rota," Ventas gaidu un Aiviekstes skautu vienība, latviešu b-ba, mednieku un makšķernieku klubs, latviešu skola, Kanadas vanadžu pr-ce Monika Jonane, Toronto, Montreālas, Londonas, Sv. Katarīnes un Bramptonas DV nodaļa. Pacilāti izskanēja Latvijas himna, Daugavas Vanagu dziesma un Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils Dzintras Reines klavieru pavadījumā.

Koncertā dziedāja Ērika Beitāne (soprāns) no Londonas, Ont., brīvmākslinieka Imanta Saksa klavieru pavadījumā. Pateicības vārdus teica nod. priekšnieks E. Breikšs. Ballē bija vairāk nekā simts apmeklētāju. Vanadzes, pr-ces Noras Pulciņas vadībā bija rūpējušās par krāšņiem rožu ziediem un loteriju.

O. K.

TAGAD St. Mary's Hall

Bathurst and Adelaide ielu

ziemeļaustrumu stūrī jums pieejama

ZĀĻES LIETOŠANA KĀZĀM

KUNGU VAKARIEM. DEJOŠANAI.

PRIEKŠNESUMIEM. STEREO MŪZIKA

u. c.

Vietas 400 personām.

Virtuves lietošana. Auto parkošana.

Tuvākai informācijai zvaniet:

GEORGE KNIGHT — EM 3-1812

A. LAGUNS

APKUŖU IERĪKOTAJS

204 Oakwood Ave.,

LE 1-6583. Toronto.

LATVIEŠU . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

dīja neiedomājamu visas saimniecības sabrukumu.

Pēc sabiedroto mērķu iztirzāšanas okupētajā Vācijā autors dod īsu kara sagrautās saimniecības tēlojumu. Tad viņš pievēršas galvenajiem tautsaimniecības sektoriem: rūpniecības un lauksaimniecības savstarpējām saitēm, cenu noteikšanai, patēriņāju un kapitālo preču racionēšanai, algu iesaldēšanai un darba spēka mobilizācijai, kā arī īru un apdzīvojamās platības kontrolēm.

Pētījumi balstās uz Vācijas materiāliem, kas nav viegli Amerikā pieejami. Autors veselu gadu pavadījis Vācijā (Rietumvācijā), kur arī sacerējis visu manuskriptu. Pēc Gētingenas universitātes beigšanas ar doktora gradu, studijas turpinājis Rutgers universitātē (Amerikā), lai iegūtu maģistra un Ph. D. gradus. Strādājis pētniecības darbus Kalifornijas Stanfordas universitātes Hūvera institūtā.

NOTARS

OSKARS PERRO

pienem klientus katrā laikā,
iepriekš pieteicoties pa
tālr. LE 5-5555. Toronto.

COLUMBUS STEAMBATH

AND HEALTH CLUB

tagad atvērts publikas lietošanai. Gaisa vēdināšana, Sauna turku, ēģiptiešu sutas vannas, masāžas, sejas masāžas, vīna grošana svara samazināšanai, kalnu saule, roku un kāju nagu kopšana. Atsevišķi nodalījumi vīriešiem un sievietēm. Atvērts katru dienu no plkst. 11 rītā līdz 12 vakarā.

131 BLOOR ST. W.,
pie Avenue Rd., Colonnade
celtnē, tel. WA 5-6383, Toronto.

PAZIŅOJUMS

„Ventas" (10.) gaidu un „Aiviekstes" (39.) skautu vienību vecāku pilnsapulce š. g. 14. oktobrī, plkst. 19.30 baznīcas lejas telpās, 18. Victoria St., S., Hamiltonā.

Darba kārtībā:

Sapulces vadības vēlēšanas. Iepriekšējās sēdes protokola nolasīšana. Ziņojumi (kasieres, gaidu vien., skautu vien.). Turpmākā darbība. Vecāku padomes un dāmu komitejas vēlēšanas. Dažādi jautājumi.

Augšminētā pilnsapulcē laipni lūdzu ierasties vecākus, jo kuplā skaitā, lai rastu kontaktu audzinātāju starpā un pārrunātu mūsu jaunākās paaudzes audzināšanas darbu.

Z. Valdmanis,
Vecāku padomes pr-dis.

NEDĒĻAS . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

jīgi kopīgi veikt lielākus projektus.

Izšķiroties par radio kuģa projektu, izdevumus dalītu trijās daļās. Katrai baltiešu grupai pirmajam gadam būtu jāsagādā apmēram $200,000 (Kuģa iegādei un uzturēšanai), un ikkatram sekojošam gadam $100,000,- kuģa un raidītāja uzturēšanai.

Daļu līdzekļu savāktu ziedojumu ceļā. Brīvajā pasaulē apmēram 150.000 bijušo latviešu bēgļu. Ja katrs ziedotu $1,50 gadā — pietiktu, lai segtu latviešu daļu. Un ja arī bērni, pensijā aizgājušie un tie, kas pilnīgi pārtautojušies un atsvešinājušies, nedotu nekā, citi dotu vairāk. Bijušie atbrīvošanas kara dalībnieki un leģionāri ar pastāvīgām algām droši vien būtu ar mieru mazliet atlicināt, lai latvieši varētu vēlreiz kārtīgi atsist mūsu senajam pretiniekam!

ALJA kongress un LSCS ir pieņēmuši lēmumus, kuŗos ir minēts cits līdzekļu vākšanas veids. Latviešu centros tiek rīkotas lepnas balles ar 10 — 25 dolaru ieejas maksu. Paceļot šo un citu sarīkojumu ieejas maksu par 10 — 25 procentiem, gūtu līdzekļus mūsu balss raidīšanai.

Reizēm dzirdēts patīkams ieteikums finanču grūtību atrisināšanai lietot latviešu sūtniecību rīcībā it kā esošos dažus miljonus dolaru. Sūtniecībām pieejama tikai maza daļiņa tās naudas, un tā tikai knapi sedz darbinieku algas un citus sūtniecību uzturēšanas izdevumus. Lai gan tās pašas kuģi nevar nopirkt, taču tās varētu jūtami palīdzēt, nodarbinot dažus no saviem štata darbiniekiem raidījumu radīšanai un organizēšanai. Tas dotu jau mazu biroja darbinieku kadru, kam politiskas dabas informācija un tās apstrādāšana būtu pazīstama.

Pēc pusgada vai gada mūsu kuģis varētu parādīties arī lielākajās Eiropas ostās un ne tikvien atgādinātu Baltijas tautu eksistenci, bet līdztekus vāktu arī līdzekļus ziedojumu veidā no rietumniekiem. Ar laiku varbūt izdotos iegūt kuģim dažnedažādu oficiālu vai neoficiālu atbalstu no rietumu valdībām, bet pirmās ugunskristības ir jāiztur ar mūsu pašu līdzekļiem un spēkiem.

Iespējas līdzekļu sagādei

KANADAS BAZNICĀS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

Lūdzu klausaities pirmo un vecāko garīgo raidījumu „Brīvīņš ar Dievu" savā desmitā gadā gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī.

11. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola.

18. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Plkst. 12.30 jauniešu grupa.

25. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

11 oktobrī, plkst. 11 rītā dievkalpojums. Svētdienas skola pl. 10.30. Iesvētes mācība un jauniešu grupa.

18. oktobrī, plkst. 11 rītā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

25. oktobrī, plkst. 11 rītā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Jauniešu grupa. Dievkalp. dziedās vīru koris „Junda" no Montreālas.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

11. oktobrī, plkst. 11.00 pr. pusd. dievkalpojums.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

18. oktobrī pl. 3.30 p. p. Plaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas; māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

11. oktobrī, plkst. 1.30 p.p. Plaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Viesis māc. V. Vārsbergs no ASV un draudzes māc. P. Prauliņš. Dievkalp. ar dziesmām kuplinās E. Beitāne. Dziesmu lapiņas.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

25. oktobrī, plkst. 3 p.p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLĀ

Māc. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

Mācītāja Viestura Sēfera vadītie dievkalpojumi augusta mēnesī notiks draudzes lauku īpašumā Tērvetē; tad draudzes dievkalpojumu pilsētā nebūs, jo baznīca tiek iekšpusē remontēta.

11. oktobrī, plkst. 2 p.p. Plaujas svētku dievkalpojums Montreālā, Presbiterāņu baznīcā.

18. oktobrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums St. Barnabas baznīcā, Roxboro.

24. oktobrī, draudzes bazārs Viktorijas mazajā zālē.

Draudzes mācītājs lūdz pietiekties jauniešus, kas vēlas 1965 g maijā iesvētīties.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.